

PASSEJADES A PEU
per
ARENYS DE MUNT

Gaspar Casals i Jordi Rossell

2a edició, revisada i ampliada

Ajuntament d'Arenys de Munt
Regidoria de Medi Ambient

Passejades a peu
per Arenys de Munt

2a edició

Passejades a peu per Arenys de Munt

2a edició

Gaspar Casals i Jordi Rossell

Ajuntament d'Arenys de Munt
Regidoria de Medi Ambient

Passejades a peu per Arenys de Munt.

Primera edició: abril de 2003

Segona edició revisada i ampliada: març de 2008

© d'aquesta edició: Ajuntament d'Arenys de Munt

Textos: Gaspar Casals i Jordi Rossell

Fotografies: Antoni Marpons

Il·lustracions: Mariona Campí

Disseny del mapa: GEOTEC

Continguts del mapa: Antoni Bombí i Montse Abril

Realització gràfica i producció: TALP comunicació

Dipòsit legal: B-19.843-08

Imprès en paper ecològic.

Tots els drets són reservats. Cap part d'aquesta publicació no pot ésser reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, sense l'autorització prèvia i per escrit dels autors.

AGRAÏMENTS

Voldríem agrair a en Toni Bombí la bona disposició per atendre'ns traient hores del seu lleure, a en Toni Marpons per la paciència per fer la marató fotogràfica, a la Mariona Campí per l'amabilitat de fer-nos els dibuixos, a la Montse Viader i a en Francesc Forn per l'elaboració de textos sobre les masies i el Remei, respectivament, i a la regidora de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Arenys de Munt, Carme Cantallops, i a la Isabel Leonart per la confiança que han dipositat en nosaltres confiant-nos la confecció d'aquesta guia i, sobretot, a tota la gent amb qui hem parlat i que ens han traspasat els seus coneixements del poble.

En aquesta segona edició de *Passejades a peu per Arenys de Munt*, voldríem afegir als agraiments a l'actual regidora de Medi Ambient, Maribel Mozas, pel seu suport a la continuïtat d'aquest projecte.

ÍNDEX

PRÒLEG A LA SEGONA EDICIÓ _____	13
PRÒLEG A LA PRIMERA EDICIÓ _____	17
INTRODUCCIÓ _____	19
PASSEJADES A PEU _____	29
1 SOT D'ORADELLA _____	31
2 CAMÍ DE CA L'ARQUER pels Esqueis _____	35
3 CAMÍ DE LA SERRA DE LA LLIADA _____	41
4 FONDO DE CAN ROSSELL _____	43
5 CAMÍ DE LA PLANA DE LES BRUIXES _____	47
6 COLLSACREU - LA CASA NOVA _____	49
7 RIERA DE SOBIRANS _____	53
8 SOBIRANS - LA CASA NOVA DE PIBERNAT pel fondo _	57
9 SOBIRANS - LA CASA NOVA DE PIBERNAT pel torrent de can Clariana _____	59
10 SOBIRANS - CAN QUEL per Marpons _____	63
11 LA CASA NOVA - LA CREU DE RUPIT pel Pi de Buac __	65
12 LA CASA NOVA - LA CREU DE RUPIT per can Quel __	69
13 SOBIRANS - LA CREU DE RUPIT per can Framis _____	71
14 SOBIRANS - LA CREU DE RUPIT per la Milans _____	75
15 LA CREU DE RUPIT - PEDRA DE LA FERRADURA ____	79
16 LA CREU DE RUPIT - EL CORRAL D'EN FORN per can Cintet _____	81
17 PEDRA DE LA FERRADURA - TORRENTBÒ _____	83
18 PEDRA DE LA FERRADURA - TURÓ DEL MONTALT __	87
19 TORRENTBÒ - EL REMEI per la riera de Torrentbò ____	89
20 TORRENTBÒ - EL REMEI per Caldetes _____	93
21 CAMÍ DEL CORRAL per la volta del cementiri _____	97
22 CAMÍ DEL CORRAL per la Taxonera i el Pollastre _____	101
23 EL CORRAL D'EN FORN - PEDRA DE LA FERRADURA pel bagueny del turó de Vila Negra _____	105
24 EL CORRAL D'EN FORN - PEDRA DE LA FERRADURA pel solell del turó de Vila Negra _____	107

25	EL POLLASTRE - CAN CATÀ DE DALT _____	109
26	CAMÍ DEL REMEI per l'Hostal del Sol i can Catà de Dalt_	
27	CAMÍ DEL REMEI per can Sagrera _____	115
28	EL REMEI - ARENYS DE MAR pel rial Sa Clavella _____	121
29	FONDO DELS PEDRÉS _____	123
30	CAMÍ DE LA CREU DE CANET _____	125
31	CAMÍ DE CANET _____	131
32	RUTA DE LES MASIES _____	135
33	CAMÍ A CANET per la Fontana i can Pauet _____	141
34	CAMÍ DE CAN MONTALT _____	145
35	PINEDA DE CAN JALPÍ _____	149
36	CAMÍ DEL FANGAR _____	151
	EXCURSIONS TRADICIONALS _____	155
	Des de la Casa Nova _____	157
	Des de la Creu de Rupit _____	158
	BIBLIOGRAFIA _____	161

PRÒLEG A LA SEGONA EDICIÓ

Que en cinc anys s'hagin esgotat els 1000 exemplars de la primera edició de *Passejades a peu per Arenys de Munt*, és signe de que l'objectiu que ens havíem proposat, el de fer conèixer i acostar la gent d'Arenys de Munt al seu entorn natural, s'ha complert. Com diu el recordat Joan Puigduví en el pròleg, és un llibre que feia falta. Trobar veïns i amics comentant-nos que han descobert un o altre indret, o que han pogut fer una passejada inèdita per a ells pels voltants d'Arenys de Munt sense perdre's, ens omple de goig i satisfacció.

En aquesta nova edició hem revisat la redacció dels itineraris ja que algunes referències han desaparegut i n'hi ha d'altres de noves, degut a que el territori d'Arenys de Munt ha sofert alguns canvis en aquests anys. Cada edició és el reflex de la situació dels camins i del paisatge en el seu moment.

Com dèiem, la primera edició del llibre, l'any 2003, mostrava la situació en què estaven els camins aleshores. En una visió general, era (i continua sent) bona, però encara hi havia camins tradicionals perduts i embardissats. Durant aquests cinc anys la xarxa de camins d'Arenys de Munt s'ha mantingut més o menys igual; se n'han recuperat dos i un altre ha passat a ser propietat municipal, el de can Jalpí. Tots ells els hem inclòs en aquesta nova edició i són els tres últims: el camí de can Montalt, recuperat per un grup de voluntaris amb el suport de l'Ajuntament, el del Fangar, per la Diputació de Barcelona, i l'esmentat camí de can Jalpí.

Creiem, però, que aquest és un pobre balanç. Encara queden camins per recuperar, senyalitzar i posar a disposició de tothom que vulgui conèixer i descobrir a peu nous racons

d'Arenys de Munt, com ara l'antic camí de Torrentbò o el rial de can Piteu.

Els camins són un patrimoni públic prou valuós, i cal potenciar el seu ús i coneixement. També cal fer-ne un bon manteniment per evitar la seva degradació, en particular dels fondos, que per la seva singularitat requereixen d'un manteniment continuat.

A la vegada, volem manifestar el mal ús que es fa dels camins, per part d'aquells que circulen pel bosc amb cotxes, motos o altres vehicles motoritzats. Aquests vehicles, i en concret les motos, no només impacten amb el soroll sinó que també erosionen el terreny i deixen impracticables molts dels senders.

El que dol més és que aquesta gent s'ha aprofitat de la recuperació i senyalització de nous camins per accedir-hi sense cap respecte i destruir la feina feta. Els efectes negatius sobre el medi natural d'un motorisme mal entès hauria d'esperonar les autoritats competents a posar fre a aquesta manera d'anar a la muntanya.

De totes maneres, és molta més la gent que a peu, amb bicicleta, a cavall, amb cotxe o fins i tot amb moto, s'acosta al medi natural més proper per descobrir tot el que amaga, o simplement per fer esport en contacte amb la natura d'una manera tranquil·la i respectuosa.

El nostre desig és que aquest llibre continuï sent, i principalment pels nouvinguts, una eina de descoberta del medi que envolta tots els veïns que vivim a Arenys de Munt, la majoria concentrats en un nucli urbà que tant sols representa el 15% de tot el terme municipal. La resta, el 85%, és terreny rústic.

Us convidem, de nou, a descobrir a través dels camins, tot fent una passejada, el bosc, la terra, el paisatge i les sensacions que s'hi amaguen.

Quan les descobrim, segur que ens agradarà més el nostre poble.

Els autors

PRÒLEG A LA PRIMERA EDICIÓ

Difícilment trobaríem a Arenys de Munt persones més enamorades del nostre entorn que en Gaspar Casals i en Jordi Rossell. La seva sensibilitat els ha permès trobar temps per treballar de valent, per idear i portar a terme aquesta guia.

En aquesta guia ens proposen un conjunt d'itineraris, en total 33, que no són pocs; per a tota aquella gent que sent interès per descobrir el nostre terme municipal, per enamorar-se de la bellesa i per poder sentir el privilegi que tenim tant els arenyencs com aquelles persones que, amants de la natura, ens visiten.

I ho han fet d'una manera fàcil, entenedora, fent esment de moltes dades —distàncies, desnivells, durada, possibles connexions amb altres itineraris, etc.— i, per sobre de tot, informant-nos de les masies, dels fondos, dels paratges, de les fonts i, en definitiva, de tot allò que pugui tenir un interès especial. És un treball que feia falta a Arenys de Munt i tots aquells que som amants de la natura hem d'agrair la bona feina feta i les hores dedicades.

Arenys de Munt no és solament l'església, les places i els edificis, la riera —que és prou important—, la gent i les associacions amb les seves activitats tan nombroses, sinó que és tot plegat, amb les rodalies, aquests 20,8 km² que ens fan quelcom diferents dels pobles veïns, per la gran diversitat dels boscos, els paisatges, les fonts i els rierols que captiven totes les persones que descobreixen el poble.

No és aquesta una guia per a grans excursionistes, ni per a amants de fer recorreguts en poc temps i anant amb presses;

sinó tot el contrari, és per a la gent que vol gaudir del paisatge, de la fauna, dels matolls, de descobrir camps de conreu ara abandonats i pinedes que un dia van ser vinyes i abans boscos que els pagesos, amb gran esforç, havien arrancat; per sentir la claror del solell i la frescor de l'obaga, i moltes coses més que la societat actual fa cada cop més difícil d'apreciar.

També ens ajudarà que tots plegats siguem més respectuosos amb l'entorn i valorem l'esforç de la gent que es dedica al camp; si això s'aconsegueís, segurament no trobaríem tantes tanques ni camins barrats per una cadena.

Si a través d'aquest treball que ens brinden en Jordi Rossell i en Gaspar Casals arribem a valorar, gaudir, descobrir i estimar més el nostre territori, també estimarem i valorarem més el nostre poble, Arenys de Munt.

Gràcies, Gaspar. Gràcies, Jordi.

Joan Puigduví i Umbert

INTRODUCCIÓ

Ja fa uns quants anys que l'Ajuntament d'Arenys de Munt va encarregar a diferents empreses expertes en la qüestió territorial l'elaboració de treballs i documents destinats a fer una reflexió per preparar el futur del poble. El primer treball que es va iniciar va ser l'Agenda 21 l'any 1997; després va venir la redacció d'un nou pla general urbanístic i, després, una reflexió estratègica.

Tots aquests treballs coincideixen a destacar com a punt fort d'Arenys de Munt el seu espai no urbanitzable, amb amplis paisatges i alta diversitat biològica. Aquestes dues característiques vénen donades per la forma del seu territori.

EL TERRITORI

La forma territorial d'Arenys de Munt es caracteritza per la successió de carenes i valls i l'àmplia xarxa hidrogràfica existent. Aquesta configuració física i l'acció de l'home han definit una disposició que diversifica les orientacions en solers i baguenys, una varietat de microclimes, una diversitat de vegetació, unes qualitats agrològiques diferents del sòl, etc. Tot això fa que Arenys de Munt presenti un territori de contrastos fàcilment perceptibles per poc observador que un sigui.

L'estudi del medi natural fet per en Xavier Vila Roura (premi Ramón Torroja de l'any 2000) va identificar 78 espècies d'arbres i altres plantes dins del terme municipal.

El relleu és molt muntanyós, format pels darrers contraforts de la Serralada Litoral. Els plans són escassos i es limiten a les parts baixes de la riera, als trams finals dels torrents i rials i a algunes planes situades a les carenes arrodonides.

La xarxa hidrogràfica està formada per quatre conques, la de la riera de Caldes d'Estrac, la de la riera de Sobirans, la de la riera Vallalta i, en menor grau, la de Canet. La riera de

▲ *Els Tres Turons*

Sobirans actua com a columna vertebral del territori i la seva conca n'ocupa el 70 %. Les rieres tenen una complexa xarxa de rierols, torrents (més de muntanya) i rials (més de plana) que cobreixen tota la conca.

La vegetació està dominada clarament pel bosc, que ocupa el 61 % del municipi. Els conreus en representen el 28 % i la resta són terrenys improductius i boscos de ribera.

Els terrenys de conreu s'estan abandonant, amb la qual cosa s'estan formant erms que, per successió biològica, esdevindran boscos. Això farà perdre el paisatge en mosaic, tan òptim per a la prevenció d'incendis i el manteniment d'una biodiversitat d'ambients i, en conseqüència, de flora i de fauna.

Si a totes aquestes característiques hi afegim elements d'interès que ajuden a configurar el paisatge, com són els fons de vall, els conreus intercalats per masses forestals, els boscos de ribera, les cases pairals amb els seus jardins, les fonts, els camins, els fondos, els arbres monumentals, els rials, els camps de cirerers, etc., no és estrany que el paisatge d'Arenys de Munt sigui singular i que doni al municipi una personalitat pròpia dins del Maresme.

Quant a la fauna, i a tall d'exemple, en les observacions dutes a terme durant tot un any pels ornitòlegs col·laboradors de l'*Atles d'ocells nidificants del Maresme* a la finca i rodalies de can Jalpí, s'han observat 49 espècies d'ocells en aquest indret.

OBJECTIU

L'objectiu d'aquesta guia és acostar els veïns d'Arenys de Munt i a tothom que ho desitgi a aquest territori tan valorat, ja que són molts els que encara no el coneixen. L'abandó de les activitats agrícoles i forestals ha desconnectat les últimes generacions d'arenenyencs del seu entorn natural.

A més a més, els últims quinze anys Arenys de Munt ha patit un fort creixement demogràfic que ha portat a viure-hi unes 3.000 persones, moltes de les quals, possiblement, només coneixen els carrers més importants del poble.

Només el coneixement de certs racons per raons familiars (com ara tenir una vinya) i les activitats d'anar a buscar bolets i caçar mantenen un lligam amb l'espai no urbanitzat d'un sector de la població.

Ara, amb aquesta guia, volem posar a l'abast de tothom la possibilitat, a grans trets, de passejar a peu pertot el terme municipal i anar descobrint els seus valors.

Els itineraris estan basats en camins tradicionals, la major part dels quals es troben en bon estat de conservació, són amples i fàcils de transitar-hi. Hem procurat abastar tot el perímetre del terme per tal que es pugui conèixer l'extensió i els valors naturals i paisatgístics del territori que ocupa Arenys de Munt.

En aquest recull no hi són tots els camins tradicionals que s'havien fet servir a Arenys de Munt. N'hi ha que estan to-

talment embardissats, que fan impossible circular-hi, i n'hi ha d'altres que han quedat abandonats i desdibuixats a causa del poc ús que se n'ha fet.

Finalment, recomanem i esperem el bon ús d'aquests camins, amb respecte a la propietat privada, als pagesos i la seva feina de modeladors d'aquest paisatge del qual podem gaudir.

La bona lògica i la cultura mediambiental demana no embrutar de residus de cap mena els camins i boscos i tenir una actitud respectuosa envers el medi natural.

ÚS DE LA GUIA

La guia consta de la descripció de 36 itineraris que, tots junts, formen un entramat o xarxa de camins que cobreix bona part del terme municipal. Excepte uns quants, el final de cada itinerari enllaça amb el començament d'un altre, amb la qual cosa es crea un efecte de cadena que de mica en mica va construint la passejada que es vol fer. D'aquesta manera, cada itinerari actua com un tram de la passejada. A més a més, també hi ha connexions enmig dels itineraris que augmenten les possibilitats de triar sortides de durades diferents. El mapa que es proporciona amb la guia ajuda a veure d'una manera gràfica les possibilitats que té la xarxa de camins.

Cada itinerari consta d'un títol, un número que l'identifica i una ressenya que situa el caminant en el lloc per on transcorre l'itinerari i en la qual es comenta algun aspecte o fet relacionat amb el camí. També hi ha una fitxa tècnica amb els tres apartats següents:

- Ⓜ **Durada:** temps total per recórrer l'itinerari. Aquest temps és comptat amb marxa efectiva. Per tant, el valor és orientatiu, ja que cada caminant té el seu propi ritme. A més a més, cal sumar-hi les aturades que es facin per contemplar el paisatge, per descansar, per menjar, etc.

 Distància: arrodonida als 50 metres.

 Desnivell: dóna una idea de la dificultat que s'ha de superar, indicant la cota d'inici (abreujada i.) i la cota final (abreujada f.). En els casos en els quals hi ha una cota més alta al mig de l'itinerari que les dues anteriors, s'indica la cota màxima que assoleix el recorregut (abreujada c.m.).

En l'apartat d'aproximació s'indiquen els itineraris que enllacen el seu final amb el principi del que començareu. Alguns itineraris tenen el seu començament a la plaça de l'Església i, en altres, hi ha la possibilitat d'acostar-se a l'inici amb cotxe.

L'apartat més extens és el recorregut, descripció detallada de l'itinerari amb temps parcials entre cada referència. Les referències donades són importants per saber si estem fent el camí correcte. Quan es diu “dreta” o “esquerra” s'entén sempre en el sentit de la marxa. També s'indica la cota d'algunes referències intermèdies per saber quin desnivell anem superant. Al final de la descripció es donen les possibilitats que hi ha d'encadenar amb l'inici d'altres itineraris.

Tots els itineraris es poden fer en la direcció inversa al sentit de la marxa descrit. Els temps parcials no varien massa i continuen sent una bona referència horària.

Les excursions recomanades són les que tradicionalment ha fet molta gent d'Arenys de Munt per esbarjo. Les hem inclòs d'una manera molt superficial, però prou indicatives per seguir-les bé, a causa també de la seva poca dificultat.

EL PARC DEL MONTNEGRE I EL CORREDOR

La serra del Corredor i el massís del Montnegre estan inclosos dins de l'Espai d'Interès Natural Serres de Montnegre i el Corredor (PEIN), que compta amb un Pla especial de protecció del medi físic i del paisatge, aprovat el 1989.

L'espai forma part de la Xarxa de Parcs Naturals que gestiona la Diputació de Barcelona en col·laboració amb els municipis que en formen part.

La gestió del Parc del Montnegre i el Corredor té com a objectiu principal la preservació dels valors naturals i culturals i l'ús públic ordenat de la muntanya que garanteixi les demandes culturals, pedagògiques i científiques i el desenvolupament socioeconòmic.

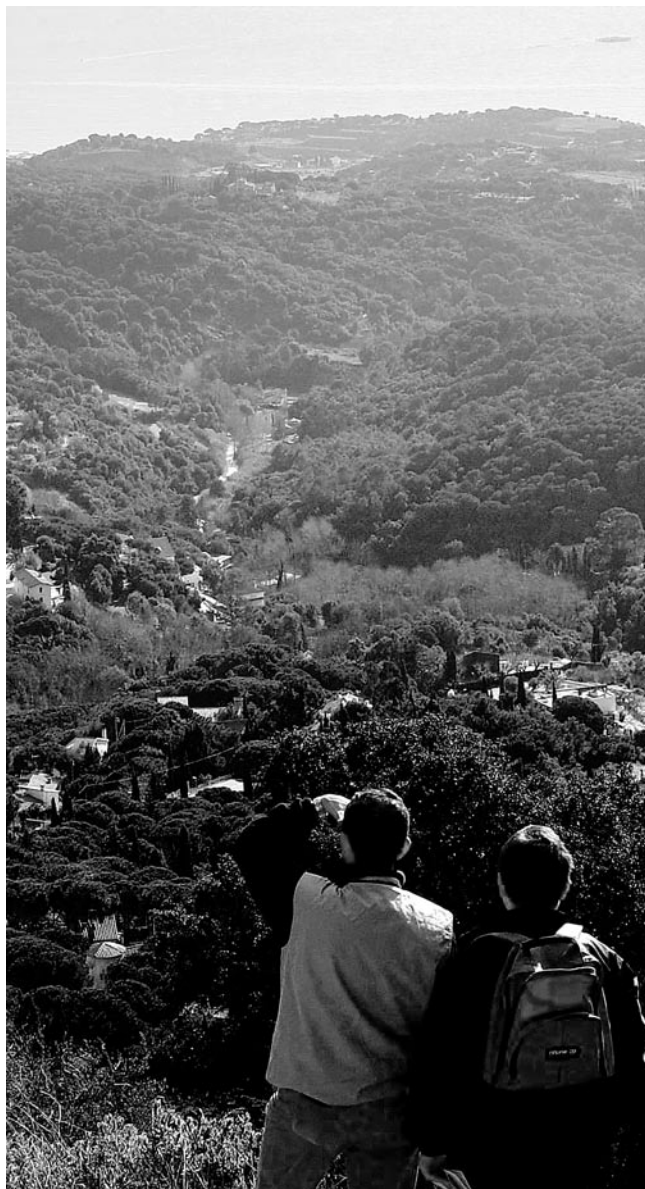
Amb una superfície de poc més de 15.000 hectàrees, el parc s'estén pel territori de tretze municipis de les comarques del Maresme, el Vallès Oriental i la Selva.

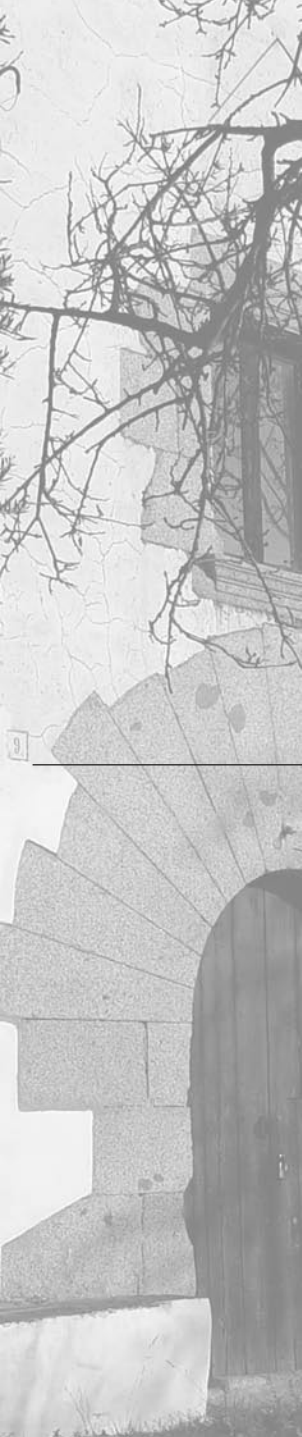
Arenys de Munt té 394 hectàrees dins el parc, el 19 % del seu territori, que estan localitzades bàsicament als Tres Turons, tota la capçalera de la riera de Sobirans, la Casa Nova, el Parent Rost i el sot d'Oradella.

Per donar compliment als seus objectius, el parc disposa de centres i punts d'informació al públic, centres de documentació i equipaments d'educació ambiental, així com d'una oficina tècnica del parc.

Al Centre d'Informació d'Arenys de Munt el visitant pot trobar informació sobre el parc i itineraris senyalitzats, i també pot adquirir publicacions. El Centre acull l'exposició permanent de fauna vertebrada "Col·lecció Jordi Puigduví".

Per a més informació, podeu visitar les pàgines web www.arenysdemunt.cat i www.diba.cat/parcs.

PASSEJADES A PEU

I SOT D'ORADELLA

- 43 min
- 3.200 m
- i. 143 m - f. 368 m

Aproximació: en cotxe per la carretera BV-5111 d'Arenys de Munt a Sant Iscle de Vallalta, km 20,6.

Aquest camí segueix el curs del torrent que drena el sot d'Oradella, afluent de la riera Vallalta. Durant bona part de l'any porta aigua, excepte quan hi ha sequera.

El sot d'Oradella és una llarga conca que davalla dels primers contraforts del Montnegre i ha estat un gran desconegut per al gran públic. Quan els organitzadors de la Marxa Popular Termes d'Arenys de Munt el varen incorporar en el seu recorregut, des de la primera edició, molta gent va descobrir aquest indret.

Cal destacar la vegetació de zones humides que hi creix. Els boscos de ribera que hi ha són afavorits per l'home per tal d'aprofitar el potencial de creixement que tenen els arbres en llocs frescos i ombrívols. Encara, però, s'hi poden trobar exemplars de vern, un arbre característic de les zones humides mediterrànies. La seva fusta era emprada pels minaires arenenyencs per construir les estructures que aguantaven les parets més profundes dels pous mentre buscaven aigua.

0.00 km 20,6, 143 m. Entreu pel camí que s'inicia a l'esquerra de la carretera. Un cop a dins, el torrent us queda a la dreta.

0.02 Torrent. El torrent travessa el camí i us queda situat a l'esquerra.

- 0.04 Safareig amb la font.** Fixeu-vos que el vessant so-
lèll del sot ha estat aprofitat per camps de conreu.
Deixeu un camí a l'esquerra que baixa cap al torrent
i continueu per la pista pel costat de les feixes.
- 0.10 Bifurcació.** Deixeu a la dreta l'entrada a can Petit
Rucosa i seguïu recte amunt. La humitat i la dispo-
nibilitat d'aigua han estat aprofitades per fer-hi una
plantació d'acàcies. Deixeu una pista embardissada a
l'esquerra que creua el torrent.
- 0.13 Petita pedrera a la dreta.** En aquest punt, el torrent
envaeix el camí. A l'esquerra, els plàtans, les acàcies i els
avellaners aprofiten la disponibilitat d'aigua per viure-hi.
A la dreta, més sec, els pins dominen el terreny.
- 0.16 Torrent de Vallde llunes, 195 m.** Per l'esquerra
s'incorpora aquest selvàtic i impenetrable torrent.
- 0.17 Pista** que reula per l'esquerra, 206 m.
- 0.18 Bifurcació.** Enmig de les dues pistes hi ha un grup de
verns envoltat d'acàcies i avellaners. Al terra hi creixen
plantes d'ambients humits com ara cintes, cues de
cavall, falgueres i lliris. El camí creua el torrent i va a
buscar un sot secundari.
- 0.20 Revolt a l'esquerra.** Fixeu-vos en els llorers que hi
ha a banda i banda del camí. Després de fer el revolt,
el camí surt del sot i guanya altitud respecte a la llera
del torrent. Ara els suros es fan presents a causa que
l'aigua i la humitat estan força apartats.
- 0.22 Bifurcació.** Continueu per l'esquerra, 250 m.
- 0.24 Safareig abandonat** a la dreta del camí.
- 0.33 Replà, 296 m. Cruïlla de camins i pistes.** Gireu a
l'esquerra, travesseu la llera del torrent i continueu
per la dreta. Forta pujada. S'entra al sot de l'Aulet.
- 0.37 Revolt a la dreta, 317 m.** Després de la pujada,
el camí gira a la dreta i torna a buscar el sot
d'Oradella.
- 0.39 Bifurcació.** A la dreta hi ha una pista de desembosc.
Aneu cap a l'esquerra, travesseu una pista i continueu
recte. Trobareu castanyers morts i algun petit roure.

0.43 Pista ampla. Camí a Montnegre per cal Paraire, 368 m.

Des d'aquí podeu anar:

- al Montnegre (itinerari 5)
- a Collsacreu (itinerari 5 a la inversa)

▼ *Fulla de vern*

▲ *Els esqueis*

2 CAMÍ DE CA L'ARQUER pels Esqueis

- 48 min
- 3.700 m
- i. 121 m - f. 403 m

Aproximació: des de la plaça de l'Església.

L'itinerari està senyalitzat amb fites verdes de ferro i distintius de color carbassa.

Camí utilitzat antigament pels carboners i els homes de bosc per anar al Montnegre. Aquests treballadors, explica la gent gran, marxaven d'Arenys de Munt el dilluns i s'estaven tota la setmana a la muntanya vigilant les carboneres o fent tota mena de feines especialitzades per aprofitar tots els recursos que ofería el bosc.

Aquest camí també ha estat des de sempre l'accés més directe que han utilitzat els excursionistes per dirigir-se cap al Montnegre. L'últim tram de l'itinerari ha estat absorbit pels carrers de la urbanització Collsacreu.

- 0.00 Plaça de l'Església, 121 m.** Des del davant de la plaça, seguiu riera amunt fins a arribar a una font amb un banc d'estil gaudinià.
- 0.04 Carrer del Panagall.** Pugeu per aquest carrer amunt.
- 0.09 Pi al mig del carrer.** Seguiu per la dreta pels carrers de Pau Casals i Cantina fins que travesseu la carretera d'Arenys de Mar a Sant Celoni per sota un pont. Tot just l'hagueu passat, gireu a l'esquerra, enfileu la carretera i seguiu-la en direcció a Sant Celoni. Trenqueu a mà dreta en direcció a Sant Iscle de Vallalta per la carretera BV-5111 fins a arribar al senyal indicador al costat esquerre de la carretera.

0.19 Bifurcació, 204 m. Senyal indicador. A l'esquerra surt el camí de la serra de la Lligada (itinerari 3) i a la dreta baixa el camí de ca l'Arquer. Seguiu-lo.

0.20 Pont. El camí creua el torrent del Pas de l'Aigua, inici de la riera Vallalta, el qual, després de passar pels pobles de Sant Iscle i Sant Cebrià, arriba al mar per Sant Pol. Després, el camí continua entremig de feixes conreades i passa pel costat d'un safareig. Deixant un camí a la dreta arribareu a la masia de ca l'Arquer.

0.25 Masia de ca l'Arquer. Masia de planta quadrada, molt remodelada a mitjan segle XX. De l'edifici anterior només se'n conserven alguns finestrals i un interessant hipogeu del segle XIII, amb una sala circular al fons de la galeria que té una creu càtara incrustada a la paret.

Situada en el paratge de Goscons, les primeres notícies de la masia es remunten al segle XII i era anomenada casa Tomàs.

Els Arquer passen a ser propietaris del mas amb el casament, el 1266, de Pere Arquer amb la pubilla Brunisenda de Goscons. Fills d'aquesta casa són una nissaga de notaris que s'estengueren durant els segles XVII, XVIII i XIX.

El camí continua per la dreta de la masia.

0.26 Bifurcació. Continueu per la dreta.

0.29 Bifurcació. A l'esquerra, el camí porta als camps de conreu de ca l'Arquer. Continueu per la dreta. El camí puja per un terreny pedregós.

0.31 Bifurcació. A la dreta surt un antic camí, avui impracticable, construït per tal d'evitar aquest terreny tan accidentat, però que no va tenir èxit. Continueu recte amunt.

0.34 Bifurcació, 302 m. A l'esquerra, un camí entra dins d'un camp abandonat de cirerers. Continueu pel de la dreta. En aquesta zona, anomenada els Esqueis, hi aflora una roca més dura que el granit i que no

s'erosiona tan fàcilment. Això fa que aquest tram del camí estigui ple de bonys pedregosos.

0.37 Petit replà, 335 m. Davant vostre s'aixeca el massís del Montnegre, el més destacat i elevat de la Serralada Litoral Catalana.

El Montnegre presenta dues seccions separades pel petit coll anomenat el Vaivé de la Casa Nova. A l'esquerra, el Montnegre de Ponent té com a punt més alt el turó d'en Vives (765,8 m). El sector oriental o Montnegre de Llevant té el turó Gros (766,1 m), on hi ha la torre de guaita, com a alçària màxima.

L'altura d'aquests turons i la humitat proporcionen unes condicions climàtiques peculiars al sector carener del massís que contribueixen a la presència d'espècies vegetals de climes més humits que el nostre.

Així, mentre a les faldes del Montnegre hi dominen espessos alzinars i suredes típicament mediterranis, per damunt seu hi prosperen els roures i les plantacions de castanyers, i s'hi poden trobar fins i tot alguns peus de faig. Sortiu per la pista de l'esquerra.

0.39 Bifurcació. El camí de la dreta fa una baixada i va a la font de l'Aulet (vegeu la ressenya al final d'aquest itinerari) i el de l'esquerra porta a la plana de les Bruixes. Seguiu aquest últim que, de seguida, passa pels carrers asfaltats de la urbanització Collsacreu. Seguiu els carrers que fan pujada.

0.45 Fita verda de ferro. Seguiu per la dreta cap a un carrer sense sortida.

0.46 Fita verda de ferro. Abans d'arribar a l'edificació que tanca el carrer, sortiu cap a l'esquerra per un petit fondo que entra dins del bosc i arriba als dipòsits d'aigua de la urbanització.

0.48 Plana de les Bruixes, 403 m. Plana que majoritàriament s'estén cap al terme de Vallgorguina. Actualment, el seu aspecte està molt desfigurat pels carrers, les edificacions i els dipòsits d'aigua per a la urbanització.

Encara que ara estigui cobert de bosc, antigament els conreus, especialment de vinya i de blat, arribaven fins a aquest indret.

Des d'aquí podeu anar:

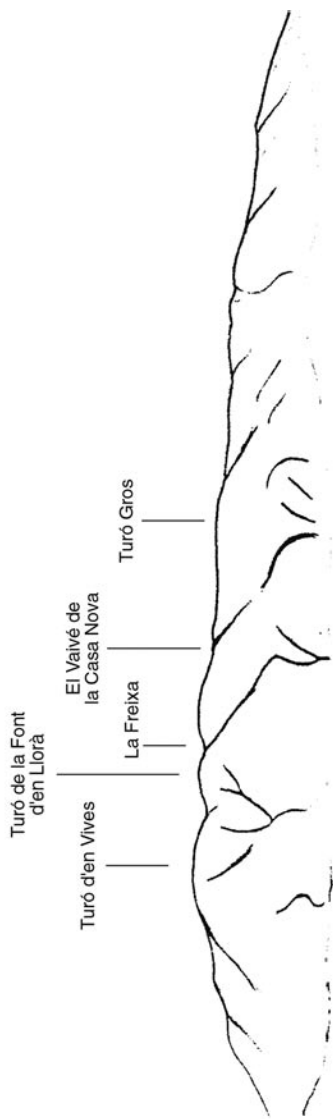
- al Montnegre (itinerari 5)
- a Collsacreu (itinerari 5 a la inversa)

Variant a la font de l'Aulet

Bifurcació. Senyal indicador. Deixeu a l'esquerra el camí de la plana de les Bruixes i continueu per la dreta per una pista que fa baixada i segueix un frondós bosc. Aneu deixant les pistes a la dreta i seguiu recte amunt. En vint minuts arribareu a la font de l'Aulet, situada a l'esquerra del camí. A l'entorn de la font hi ha una vegetació típica de zones ombrívols formada per roures, castanyers, plàtans i un om al costat mateix de la font. Destaquen uns roures situats uns quants metres sobre la font de mides poc freqüents per aquestes contrades. Seguiu la pista amunt, sempre de pujada, i arribareu a enllaçar amb l'itinerari 5 en vuit minuts.

MONTNÈGRE DE LLEVANT

MONTNÈGRE DE PONENT

El massís del Montnegre

3 CAMÍ DE LA SERRA DE LA LLIGADA

- 33 min
- 2.800 m
- i. 121 m - f. 303 m

Aproximació: des de la plaça de l'Església.

En el seu origen, aquest camí connectava Collsacreu amb el veïnat del Barracà, a la part alta del Panagall. La construcció de la carretera d'Arenys de Mar a Sant Celoni va escapçar aquest camí i va fer desaparèixer el tram més proper a Collsacreu. Actualment, el camí queda tallat arran de la carretera, uns quants metres abans de la volta de la paella. El tros de camí que queda ressegueix la carena de la serra de la Lligada, que separa les conques del torrent d'en Terra (afluent de la riera de Sobirans) i de la riera Vallalta. Des del camí hi ha molts punts de panoràmica molt bona i això fa que no hagi perdut el seu atractiu.

- 0.00 Plaça de l'Església, 121 m.** Des del davant de la plaça, seguïu riera amunt fins a arribar a una font amb un banc d'estil gaudinià.
- 0.04 Carrer del Panagall.** Pugeu per aquest carrer amunt.
- 0.09 Pi al mig del carrer.** Seguiu per la dreta pels carrers de Pau Casals i Cantina fins que travesseu la carretera d'Arenys de Mar a Sant Celoni per sota un pont. Tot just l'hagueu passat, gireu a l'esquerra, enfileu la carretera i seguïu-la en direcció a Sant Celoni. Trenqueu a mà dreta en direcció a Sant Iscle de Vallalta per la

carretera BV-5111 fins a arribar al senyal indicador al costat esquerre de la carretera.

- 0.19 Bifurcació, 204 m. Senyal indicador.** A la dreta baixa el camí de ca l'Arquer (itinerari 2). Aneu cap a l'esquerra pel camí que s'enfila pel mig dels pins i passa per unes feixes esglaonades. Després, el camí passa pel costat de les edificacions de la urbanització La Creueta. A mesura que guanya altitud s'obren vistes sobre la conca del torrent d'en Terra. A sobre seu hi ha la carena per on passa enfonsat el fondo de can Rossell. Gireu-vos i veureu el mar per sobre dels edificis del tram urbà de la riera de Sobirans.
- 0.28 Bifurcació.** A l'esquerra, un camí entra dins d'uns camps de conreu. Seguiu per la dreta pel costat d'una torre d'alta tensió.
- 0.32 Esplanada a la dreta.** Continueu recte.
- 0.33 Carretera C-61 d'Arenys de Mar a Sant Celoni, 303 m.** Des d'aquest punt teniu dues opcions: continuar per la carretera amunt fins a Collsacreu, o per la carretera avall fins al segon pont del fondo de can Rossell (itinerari 4).

4 FONDO DE CAN ROSSELL

- 43 min
- 2.500 m
- i. 121 m - f. 353 m

Aproximació: des de la plaça de l'Església.

L'itinerari està senyalitzat a partir del camí Rossell amb fites verdes de ferro i distintius de color blau.

Aquest camí és la via més curta que comunica el poble d'Arenys de Munt amb Collsacreu, el pas més senzill per travessar la serralada litoral i accedir al Vallès i altres zones de l'interior.

Des de molt antic, aquest camí era la via principal per anar cap al Vallès per Vallgorguina i Sant Celoni. Era utilitzat pels pagesos per anar al mercat a Sant Celoni i a l'època de la verema hi passaven els carros plens de raïm que baixaven de les vinyes de Collsacreu. També l'utilitzaven els carboners, llenyataires i tothom que treballava als boscos del Montnegre i Olzinelles.

Durant tot el segle XVII i bona part del XVIII, el fondo fou utilitzat com a via d'accés directa per transportar els troncs que abastien de fusta les drassanes d'Arenys de Mar. Aquests troncs eren arrossegats fondo avall.

El fondo de can Rossell va tenir la categoria de Camí Ral fins a la construcció de la carretera de Sant Celoni, a final del segle XIX. Per aquest camí passaren diferents personatges influents com ara el marquès d'Aitona, senyor feudal d'aquestes contrades o el bisbe de la diòcesi Florencio Llorente.

Com a camí fondo que és, diferents trams de l'itinerari estan flanquejats per alts marges sorrencs, excavats per l'erosió que provocava el trànsit freqüent d'animals i carros.

La vegetació que podreu veure en el recorregut és variada; hi trobem alzines, suros, roures, diferents arbusts com ara llentiscle, arboç o estepes i una bona mostra de falgueres i molses.

L'estat de conservació del fondo ha passat per diferents situacions. L'abandonament provocat pel seu desús va fer que s'utilitzés d'abocador incontrolat. Encara avui s'hi poden trobar restes de deixalles de tot tipus. A l'any 2000 es va netejar, condicionar i senyalitzar amb fites, i s'ha mantingut uns quants anys en bon estat. Actualment, però, encara són visibles els efectes de l'erosió de l'aigua en el sòl granític sorrenc del fondo, fins al punt que en ocasions el camí és impracticable i requereix d'un manteniment continu.

- 0.00 Plaça de l'Església, 121 m.** Des del davant de la plaça, seguïu riera amunt fins a arribar a una font amb un banc d'estil gaudinià.
- 0.04 Carrer del Panagall.** Pugeu per aquest carrer amunt fins que trobeu a mà esquerra l'inici del camí de Rossell i seguïu-lo.
- 0.07 Fita d'inici de l'itinerari senyalitzat, 145 m.** Masia de can Rossell, que ha donat nom a aquest camí. Construïda al segle XIV, des del 1426 els seus propietaris conserven el nom Rossell. Ben arran del camí hi ha la capelleta de Jesús de Natzaret amb una imatge a l'interior. Creueu la carretera i entreu de ple en el món del terror. El camí queda enfonsat enmig d'altres parets sorrenques.
- 0.20 Plana, 231 m.** El camí surt del fondo i entra a una plana. A mà esquerra hi ha un camp d'aeromodelisme abandonat des d'on es pot veure una magnífica vista que abraça des de l'inici de la riera de Sobirans, a Rupit, fins al mar. El camí segueix per la dreta pel bell mig d'una plantació de cirerers d'en Roca i després retorna dins del món fosc del fondo. Ben aviat s'arriba al túnel que constitueix el primer dels tres ponts que es troben en tot el trejecte.

Pont del fondo de can Rossell ►

- 0.28 Primer pont.** Amb la construcció al segle XIX de la carretera C-61 d'Arenys de Mar a Sant Celoni, es va haver de salvar per tres punts l'enorme esvoranc que forma aquest camí ancestral. Es va fer construïnt tres ponts fent servir paret de pedra i volta de canó feta de totxo col·locat a la manera de plec de llibre i que es pot admirar perfectament des d'aquest indret. La construcció dels ponts va respectar l'amplada del camí, i va permetre el pas dels carros i de les fileres de matxos d'abast que hi circulaven amb força freqüència. El camí continua encaixonat.
- 0.35 Segon pont, 283 m.** Observeu la forma esbiaxada de la seva volta. A la sortida d'aquest pont, el granit és més dur i, per tant, l'erosió ha estat menys agressiva i el camí no és tan esfonsat malgrat el pendent. A mitja pujada trenqueu a la dreta i continueu pujant per un terreny dur.
- 0.42 Tercer pont.** El més espectacular de tots per la seva alçària. A conseqüència de les obres que s'han realitzat en aquest punt de la carretera, que han prolongat el pont amb una estructura de ferro, s'ha tapat l'arquitectura original de la cara nord del pont. A la sortida de pont, el camí es transforma en un estret corriol i ja es pot entreveure el tipus de vegetació que hi ha a la part vallesana.
- 0.43 Collsacreu, 353 m.** Coll que uneix els massissos del Montnegre i el Corredor de la serralada litoral. El topònim no està relacionat amb cap creu de terme, sinó amb l'encreuament dels dos massissos.

Des d'aquí podeu anar:

- a la Casa Nova de Pibernat (itinerari 6)
- a la plana de les Bruixes i el Montnegre (itinerari 5)

5 CAMÍ DE LA PLANA DE LES BRUIXES

	28 min
	2.250 m
	i. 353 m - c.m. 403 m - f. 378 m

Aproximació: per l'itinerari 4.

En cotxe, 10 min (per la carretera C-61 en direcció a Sant Celoni).

Camí que enllaça, per la plana de les Bruixes, Collsacreu amb el Montnegre i que era molt utilitzat durant els segles en què l'activitat forestal era una important font de recursos. Per aquest camí, arribaven fins a Collsacreu els carros i els matxos d'abast carregats amb tota mena de productes que els boscos del Montnegre subministraven. Després es baixaven pel fondo de can Rossell fins a la riera d'Arenys. Els troncs d'arbres trets del Montnegre que fornien les drassanes d'Arenys resseguien aquests camins.

La construcció de la urbanització Collsacreu va respectar el traçat original del camí i ara coincideix amb l'avinguda del Montnegre.

- 0.00 Collsacreu, 353 m.** Entreu dins de la urbanització Collsacreu i seguïu, en pujada, per l'avinguda del Montnegre.
- 0.04 Placeta davant del restaurant Barbacoa.** Seguiu per l'esquerra, tot continuant per l'avinguda del Montnegre.
- 0.05 Bifurcació.** Seguiu per l'esquerra de pla. El carrer de la dreta s'enfila fins a dalt del turó de la Gauxa, on hi ha instal·lades antenes de telecomunicacions. Si us hi acosteu, gaudireu d'un ampli panorama sobre el Montseny.

- 0.09 *Revolt a la dreta.*** Uns quants metres més endavant, entre els arbres, hi ha una àmplia vista sobre el Montnegre, el Montseny, can Carcassés i Vallgorguina.
- 0.10 *Cruïlla.*** Indicador de can Carcassés. Es recull per la dreta el carrer que fa la volta al turó de la Gauxa pel cantó de migdia. Seguiu per l'esquerra, tot continuant per l'avinguda del Montnegre, i aneu deixant els trencants a la dreta. El carrer fa un parell de pujades i arriba dalt d'una esplanada.
- 0.18 *Plana de les Bruixes, 403 m.*** Plana que majoritàriament s'estén cap al terme de Vallgorguina. Actualment, el seu aspecte està molt desfigurat pels carrers, les edificacions i els dipòsits d'aigua per a la urbanització. Malgrat que ara estigui cobert de bosc, antigament els conreus arribaven fins a aquest indret, especialment la vinya i el blat.
- Sortiu recte per l'ampla pista i abandoneu els carrers de la urbanització. Forta baixada. Per la dreta es recull el camí que puja de la font de l'Aulet.
- 0.24 *Revolt a l'esquerra, 368 m.*** De front surt el camí del sot d'Oradella (itinerari I a la inversa).
- 0.26 *Bifurcació.*** A l'esquerra, pista d'accés a can Carcassés. Seguiu per la dreta.
- 0.28 *Bifurcació, 378 m.*** Després d'un revolt a la dreta, el camí arriba a la plana d'en Carcassés coberta de pins. A la dreta surt un camí que va a Sant Iscle de Vallalta i, recte, el camí continua cap a Montnegre a través de coll Senís, el pla dels Forcs i cal Paraire.

6 COLLSACREU - LA CASA NOVA

- 30 min
- 2.300 m
- i. 353 m - c.m. 453 m - f. 407 m

Aproximació: per l'itinerari 4.

En cotxe, 10 min (per la carretera C-61 en direcció a Sant Celoni).

Pista ampla i molt transitada que comunica Collsacreu amb la Casa Nova de Pibernat. El recorregut segueix la carena que separa els vessants de Marina i del Vallès per la serralada del Corredor. El vessant orientat al litoral és anomenat el Parent Rost i està cobert per extenses pinedes. Al vessant vallesà hi creixen castanyers i espessos alzinars.

- 0.00 Collsacreu, 353 m.** Situats a l'entrada de la urbanització Collsacreu, aneu per la carretera en direcció a Vallgorguina i, uns quants metres endavant, agafeu una pista que surt a mà esquerra de la carretera, molt ben marcada pel fort trànsit de vehicles.
- 0.04 Petita edificació** a l'esquerra envoltada d'una tanca. El camí comença enfilarse pel bosc i entre els pins, a la dreta, es pot veure el massís del Montseny.
- 0.13 Petita elevació** del terreny a mà esquerra del camí, 423 m. Observeu que el terra està format per una roca tova i encara permet que la vegetació s'hi arrelli. Continueu recte per la pista principal i deixeu els camins que surten a dreta i esquerra.
- 0.21 Final de la pujada, 453 m.** El camí comença a fer una lleugera baixada.

0.26 Camí a la dreta. Observeu una petita plantació de pi insigne feta després d'una tala. Seguiu recte per la pista principal.

0.27 Revolt a l'esquerra amb dos pilars de ferro a cada cantó de la pista.

0.30 Casa Nova de Pibernat, 407 m. Masia situada en el coll que separa els vessants del Vallès i de Marina que conformen la serralada del Corredor. A l'entorn de la casa, són destacables les feixes esglaonades en forma d'amfiteatre cada vegada més escasses a causa de la proliferació del bosc. Aquests espais tenen un important valor ecològic com a hàbitat d'animals que necessiten espais oberts.

Situats en el camí sobre les feixes, s'observa en direcció a migdia i d'esquerra a dreta el mar que sobresurt de la fondalada, el cònic turó de l'Amar i el turó de Vila Negra. Al costat oposat, entre els pins, apareix la silueta del Montseny.

Des d'aquí podeu anar:

- a Sobirans (itineraris 8 i 9 a la inversa)
- a la Creu de Rupit (itineraris 11 i 12)

Excursions tradicionals des de la Casa Nova

- ...a Vallgorguina per can Saleres i can Burget
- ...a les fonts de la Figuerassa i del Perdigot
- ...al Corredor

(Vegeu pàgina 157)

▲ *La Casa Nova de Pibernat*

7 RIERA DE SOBIRANS

	24 min
	2.200 m
	i. 121 m - f. 196 m

Aproximació: des de la plaça de l'Església.

La riera de Sobirans ha estat i és l'element que ha condicionat la fisonomia del poble i la vida de la seva gent. Els arenyencs han conviscut des de sempre amb les virtuts i els inconvenients que ofereix la riera.

Una característica de les cases del tram urbà de la riera són les seves portes, que obren cap enfora, i les guies per muntar la post per tal de protegir-se de les rierades.

La doble filera de plàtans, plantada l'any 1888, dona una arquitectura peculiar a la riera i una sensació de frescor a l'estiu.

La riera ha servit des de sempre de via de comunicació entre els habitants del veïnat de Sobirans i els del poble. El 1932 es va construir la carretera paral·lela a la riera per tal de millorar aquesta comunicació.

En el tram no urbà, Eixample amunt, els camps de conreu estan protegits de la riera per mots d'alzines i canyes i per parets de pedra.

A les planes al·luvials amb més insolació (el marge dret) s'hi troben les cases més antigues, com ara can Cornell i can Colomer, que aprofitaven aquesta característica per obtenir millors collites.

0.00 Plaça de l'Església, 121 m. Aneu riera amunt sota la monumental arbreda que formen els plàtans. Ani-

reu trobant diferents rials convertits en carrers que aboquen les seves aigües a la riera.

- 0.07 Final del tram urbà.** Creueu la carretera i aneu per una altra carretera paral·lela a la riera que està cimentada en el seu inici.
- 0.11 Can Cornell.** Masia datada el 1641 i situada a l'altre costat de la riera a mà dreta.
- 0.13 Rial a mà esquerra** que dona accés a can Pau Vergés. Una mica més amunt, fixeu-vos en el desnivell que hi ha entre el rial i l'hort.
- 0.15 Rial del Buldrau.** A l'altre cantó de la riera a mà dreta. Al cosat hi ha l'accés a la piscina municipal.
- 0.17 Can Colomer.** Masia situada a la dreta de la riera. Tot el conjunt format per la façana, l'era i els finestrals dona a la masia un aspecte molt harmoniós. A l'esquerra, una mica enlairada, la masia de ca l'Escabellat.
- 0.20 La Polla.** Paratge ombrívol provocat per l'acostament de la penya. Uns vells avellaners arriben fins al camí.
- 0.22 Camí amb una cadena.** A l'altre cantó de la riera

es troben amagades pels mots les restes de l'ermita de Sant Miquel.

0.23 Rial de can Mora, a mà dreta a la banda oposada de la riera.

0.24 Cartell del veïnat de Sobirans a baix a la riera, 196 m. Una mica més amunt, a la dreta, hi ha aquest assentament que consta d'un conjunt de cases agrupades en un racó de la vall que forma la capçalera de la riera.

A l'esquerra, entrada al santuari de la Mare de Déu de Lurdes, on hi ha una gruta amb la imatge de la Mare de Déu a imitació de la que hi ha a la ciutat francesa.

A l'entorn de la gruta hi ha un parc lúdic amb tota mena de serveis per passar un dia d'esbarjo. Antigament s'hi celebrava un aplec el dilluns de Pasqua.

Des d'aquí podeu anar:

- a la Casa Nova de Pibernat (itineraris 8, 9 i 10)
- a la Creu de Rupit (itineraris 10, 13 i 14)

8 SOBIRANS - LA CASA NOVA DE PIBERNAT pel fondo

	32 min
	1.400 m
	i. 196 m - f. 407 m

Aproximació: per l'itinerari 7.

En cotxe, 5 min.

Entre parets de sauló força pronunciades, aquest camí uneix el veïnat de Sobirans amb la carena de la serralada del Corredor. Antigament era molt usat pels pagesos i també per al transport de matèries forestals. Avui dia, però, l'erosió provocada per la pluja i la falta de manteniment el fan molt accidentat.

0.00 Indicador del veïnat de Sobirans, 196 m. El camí comença a l'aparcament del restaurant Sobirans, entre una paret, a la dreta, i l'edifici de la casa, a l'esquerra. Aneu cap al darrere de la casa i seguiu el camí. Trobareu un amuntegament de pedres que s'han de salvar per un esglaó. El camí té la forma d'un profund xaragall semblant a una trinxera. Fixeu-vos en l'antic nivell del camí que us queda a l'alçada del cap. Una mica més amunt el camí s'eixampla i ja fa de més bon passar.

0.15 Esplanada. A la dreta del camí es troba una petita esplanada amb vistes al vessant del rial de can Mora. Al costat hi ha un parell de roures.

0.22 Cruïlla. Dos camins, un a la dreta i l'altre a l'esquerra, surten del fondal. Seguiu recte amunt. A partir d'aquest punt el camí s'eixampla.

0.30 Bifurcació. Deixeu un camí que surt a la dreta i continueu recte. La Casa Nova ja es veu a l'esquerra, entre els pins.

0.32 Casa Nova de Pibernat, 407 m. Masia situada en el coll que separa els vessants del Vallès i de Marina que conformen la serralada del Corredor. A l'entorn de la casa, són destacables les feixes esglaonades en forma d'amfiteatre cada vegada més escasses a causa de la proliferació del bosc. Aquests espais tenen un important valor ecològic com a hàbitat d'animals que necessiten espais oberts.

Situats en el camí sobre les feixes, s'observa en direcció a migdia i d'esquerra a dreta el mar que sobresurt de la fondalada, el cònic turó de l'Amar i el turó de Vila Negra. Al costat oposat, entre els pins, apareix la silueta del Montseny.

Des d'aquí podeu anar:

- a Collsacreu (itinerari 6 a la inversa)
- a Sobirans (itinerari 9 a la inversa)
- a la Creu de Rupit (itineraris 11 i 12)

Excursions tradicionals des de la Casa Nova

- ...a Vallgorguina per can Saleres i can Burget
- ...a les fonts de la Figuerassa i del Perdigot
- ...al Corredor

(Vegeu pàgina 157)

9 SOBIRANS - LA CASA NOVA DE PIBERNAT pel torrent de can Clariana

 33 min
 1.900 m
 i. 195 m - f. 407 m

Aproximació: per l'itinerari 7.

En cotxe, 5 min.

Camí que connecta el veïnat de Sobirans amb la Casa Nova. A diferència del fondo, que passa per la carena, aquest camí puja pel vessant esquerre del torrent de can Clariana. Bàsicament era utilitzat com a accés a les diferents peces de terra de cultiu com vinyes, castanyers, cirerers... També era molt concorregut el dilluns de Pasqua per anar a l'aplec del Corredor.

Abans d'arribar a la Casa Nova, trobareu un mur de pedra que aguanta una extensa feixa i un curiós safareig cobert per una volta catalana.

L'itinerari és una pista en bon estat de conservació que després es transforma en un corriol.

0.00 Indicador del veïnat de Sobirans, 196 m. Des de l'indicador aneu riera amunt. A la dreta queda el nucli de cases que formen el veïnat i a l'esquerra el santuari de la Mare de Déu de Lurdes.

0.05 Bifurcació. Sortiu de la riera per un camí que s'enfila per la dreta i agafeu el rial que hi ha entre les últimes cases i una tanca metàl·lica sobre una paret d'obra. Seguiu rial endins deixant un barri a l'esquerra i les diferents entrades a les finques a la dreta.

0.10 Bifurcació. Deixeu un revolt a la dreta i poseu-vos

dins el torrent. Seguidament heu de seguir una pista que trobareu a l'esquerra. El camí és força ample.

0.18 *Revolt a l'esquerra.* Deixeu el corriol que surt de front i continueu per l'esquerra amunt. Tot seguit el camí torna a fer un altre revolt, ara a la dreta, i continua pujant. De mica en mica el camí es va transformant en un corriol enmig d'una espessa vegetació.

0.26 *Paret de pedra amb contraforts, 372 m.* Continueu cap a l'esquerra enfilant-vos pel corriol fins a arribar sobre la feixa suportada per la paret. Deixeu la feixa a mà dreta i seguiu el camí d'accés a la masia de la Casa Nova. Passeu per sobre d'un safareig cobert per una volta de totxo i després entreu dins un bosc de pins. El camí fa un giravolt a l'esquerra i es dirigeix cap al pati de la masia. Uns metres abans d'arribar-hi, abandoneu-lo i enfileu-vos per la dreta entre els pins fins arribar al camí fondo que puja de Sobirans (itinerari 8). Seguiu-lo cap a l'esquerra

0.33 *Casa Nova de Pibernat, 407 m.* Masia situada en el coll que separa els vessants del Vallès i de Marina que conformen la serralada del Corredor. A l'entorn de la casa, són destacables les feixes esglaonades en forma d'amfiteatre cada vegada més escasses a causa de la proliferació del bosc. Aquests espais tenen un important valor ecològic com a hàbitat d'animals que necessiten espais oberts.

Situats en el camí sobre les feixes, s'observa en direcció a migdia i d'esquerra a dreta el mar que sobresurt de la fondalada, el cònic turó de l'Amar i el turó de Vila Negra. Al costat oposat, entre els pins, apareix la silueta del Montseny.

Des d'aquí podeu anar:

- a Collsacreu (itinerari 6 a la inversa)
- a Sobirans (itinerari 8 a la inversa)
- a la Creu de Rupit (itineraris 11 i 12)

Excursions tradicionals des de la Casa Nova

- ...a Vallgorguina per can Saleres i can Burget
- ...a les fonts de la Figuerassa i del Perdigot
- ...al Corredor

(Vegeu pàgina 157)

▲ *Safareig de la Casa Nova*

10 SOBIRANS - CAN QUEL per Marpons

	36 min
	2.150 m
	i. 196 m - f. 408 m

Aproximació: per l'itinerari 7.

En cotxe, 5 min.

Camí que connecta la part alta del veïnat de Sobirans amb les antigues masies de can Quel i Reixac. El seu traçat va ser modificat per tal de fer més còmode el transport amb animals.

Al començament, el camí segueix paral·lel al torrent anomenat de Marpons i després guanya altura ràpidament, la qual cosa facilita que en alguns punts, entre els arbres, s'entreveuen els entorns del veïnat de Sobirans. A mig recorregut, hi destaca una pineda de pi insigne.

- 0.00 Indicador del veïnat de Sobirans, 196 m.** Des de l'indicador aneu riera amunt. A la dreta, queda el nucli de cases que formen el veïnat i, a l'esquerra, el santuari de la Mare de Déu de Lurdes.
- 0.05 El camí s'enfila a la dreta (itinerari 9).** Seguiu la riera amunt.
- 0.07 Bifurcació.** El camí recte segueix la llera de la riera fins a la Milans (itinerari 14). Seguiu per la pista de la dreta que passa per sota el pont de ca l'Artés.
- 0.11 Bifurcació.** A l'esquerra surt el camí de Rupit per can Framis (itinerari 13). Seguiu de front per entre un barri de ferro. El camí s'enfila amunt guanyant altura i deixant el torrent a la dreta.

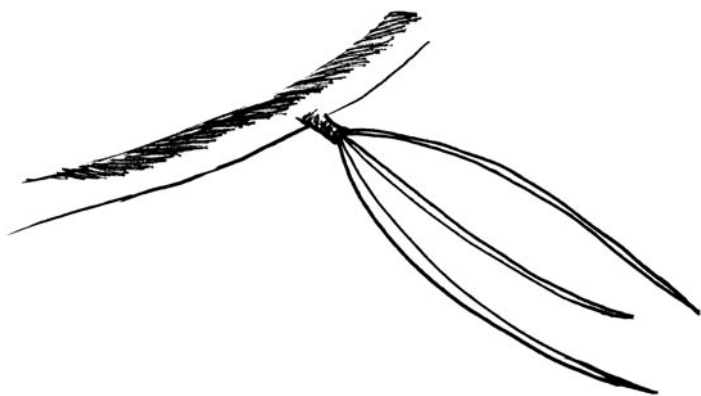
0.13 Cruïlla de camins. Seguiu de dret amunt deixant els camins que surten a dreta i esquerra.

0.21 Revolt a la dreta, 306 m. El camí passa pel costat d'un barri de fusta i de seguida s'enfila pel mig d'una pineda de pi insigne en forta pujada fins a arribar a una pista.

0.36 Pista forestal. Pista que enllaça les masies de la Casa Nova i Rupit per can Quel, 408 m (itinerari 12).

Des d'aquí podeu anar:

- a l'esquerra a la Creu de Rupit (itinerari 12)
- a la dreta a la Casa Nova (itinerari 12 a la inversa)

▲ Fulla de pi insigne

II LA CASA NOVA - LA CREU DE RUPIT pel Pi de Buac

 38 min
 2.600 m
 i. 407 m - c.m. 525 m - f. 423 m

Aproximació: pels itineraris 6, 8 i 9.

Camí que ressegueix la carena de la serralada del Corredor i que ha estat utilitzat secularment per treure els recursos que el bosc ha proporcionat, com ara carbó, costals, suro, etc. L'activitat forestal encara és força viva i una mostra en són les nombroses brancades que encatifen el sotabosc.

Seguint la pista més fressada, no hi ha perill de pèrdua pel laberint que formen les nombroses pistes de desembosc que es troben durant el recorregut.

- 0.00 Casa Nova de Pibernat, 407 m.** Sortiu del costat de la masia per la pista que passa per la carena entre les feixes.
- 0.01 Trifurcació.** El camí de l'esquerra porta a Rupit per can Quel i Reixac (itinerari 12) i el de la dreta a les fonts de la Figuerassa i del Perdigot. Agafeu el camí del mig i seguiu per la pista principal que va remuntant cap a la carena amb forts pendents. No feu cas dels camins de desembosc que anireu trobant.
- 0.15 Bifurcació, 525 m.** El Pi de Buac. A l'esquerra del camí i uns metres dins el bosc, hi ha un pi pinyer que sobresurt uns tres metres per sobre del altres. Aquest arbre va ser respectat pel seu propietari per tal de mantenir el nom del lloc, que ve donat per un

◀ *Pedra dels Tres Termes*

antic pi que hi havia, molt més gros que aquest, que va caure cap a l'any 1952. De front, a un centenar de metres, es troba el camí del Corredor. Seguiu pel camí de l'esquerra, que és el que va a Rupit. Quan hagueu caminat uns metres, a l'esquerra del camí, trobareu una pedra granítica triangular que a les cares porta gravada la primera lletra dels noms dels municipis els termes municipals dels quals convergeixen en aquest punt: Arenys de Munt, Dosrius i Vallgorguina. Seguiu per aquest camí que passa pel mig de pins, deixeu una pista a la dreta i, després d'una baixada, arribareu a una cruïlla.

0.23 Cruïlla de quatre camins amb un suro al mig, 504 m. A la dreta, camí del Corredor i, a l'esquerra, camí de la Casa Nova per can Quel (itinerari 12 a la inversa). Seguiu de front amb una lleugera baixada. Un metres més endavant el camí ressegueix la tanca metàl·lica de la finca de Rupit i progressivament es va enfonsant fins a formar-se un petit fondo provocat pel constant arranjament de la pista amb maquinària pesant.

0.38 Creu de Rupit, 423 m. Coll que separa les conques de les rieres de Sobirans i Canyamars. Important cruïlla de camins que porten a diferents llocs del Vallès i de l'interior del Maresme. A la dreta, al costat de la portalada d'accés a la masia de Rupit, una senzilla creu de ferro dóna testimoni del nom del lloc.

Des d'aquí podeu anar:

- a Sobirans (itineraris 13 i 14 a la inversa)
- a la Pedra de la Ferradura (itinerari 15)
- al Corral per can Cintet (itinerari 16)

Excursions recomanades des de Rupit

- ...a Canyamars
 - ...a la font del Mal Pas
 - ...al Corredor pels suros d'en Burget
- (Vegeu pàgina 158)*
-

12 LA CASA NOVA - LA CREU DE RUPIT per can Quel

 45 min
 2.950 m
 i. 407 m - c.m. 504 m - f. 423 m

Aproximació: pels itineraris 6, 8 i 9.

Pista ben marcada i molt transitada que connecta les masies de la Casa Nova, Reixac, can Quel i Rupit pel solell de la serralada. La vegetació és la típica dels solells amb alzines, suros i diferents espècies de pins.

- 0.00 Casa Nova de Pibernat, 407 m.** Sortiu del costat de la masia per la pista que passa per la carena entre les feixes.
- 0.01 Trifurcació.** Agafeu el camí de l'esquerra. El del mig va a Rupit pel Pi de Buac (itinerari 11) i el de la dreta a les fonts de la Figuerassa i del Perdigot.
- 0.08 Trifurcació amb un suro al davant.** Seguiu per l'esquerra pel camí més fressat amb una lleugera baixada. No feu cas de les pistes de desembosc que anireu trobant.
- 0.15 Petita plantació de pi insigne a la dreta del camí.** Observeu-ne les fulles agrupades de tres en tres. Just abans d'arribar a aquest punt, a sobre del camí i a mà dreta, es veu entre els pins la teulada de la casa de Reixac.
- 0.16 Bifurcació, 408 m.** Per l'esquerra surt el camí que baixa fins a Sobirans (itinerari 10 a la inversa). Seguiu

amunt fent un revolt cap a la dreta. Passareu per entre un castanyer mort i uns llorers.

0.23 *Revolt a la dreta, 449 m.* Deixeu un camí que va cap a dins d'un torrent.

0.26 *Revolt a l'esquerra, 464 m.* Abans d'arribar-hi hi ha un caminet a la dreta que entra dins d'una esplanada on hi havia anys enrere la masia de can Quel. Avui dia no en queda res. Continueu camí amunt.

0.30 *Cruïlla de quatre camins amb un suro al mig, 504 m.* A la dreta podeu tornar a la Casa Nova pel Pi de Buac (itinerari 11 a la inversa). De front, camí al Corredor. Seguiu a l'esquerra amb una lleugera baixada. Uns metres més endavant, el camí ressegueix la tanca metàl·lica de la finca de Rupit i progressivament es va enfonsant fins a formar-se un petit fondo provocat pel constant arranjament de la pista amb maquinària pesant.

0.45 *Creu de Rupit, 423 m.* Coll que separa les conques de les rieres de Sobirans i Canyamars. Important cruïlla de camins que porten a diferents llocs del Vallès i de l'interior del Maresme.

A la dreta, al costat de la portalada d'accés a la masia de Rupit, una senzilla creu de ferro dona testimoni del nom del lloc.

Des d'aquí podeu anar:

- a Sobirans (itineraris 13 i 14 a la inversa)
- a la Pedra de la Ferradura (itinerari 15)
- al Corral per can Cintet (itinerari 16)

Excursions recomanades des de Rupit

- ...a Canyamars
 - ...a la font del Mal Pas
 - ...al Corredor pels suros d'en Burget
- (Vegeu pàgina 158)*
-

13 SOBIRANS - LA CREU DE RUPIT per can Framis

- 39 min
- 2.600 m
- i. 196 m - f. 423 m

Aproximació: per l'itinerari 7.

En cotxe, 5 min.

Itinerari que connecta el veïnat de Sobirans amb la Creu de Rupit pel costat dret del torrent de can Jaume Alsina. El coll de Rupit és el pas més fàcil per salvar la capçalera de la riera d'Arenys i accedir a diferents llocs de l'interior del Vallès i del Maresme. Aquest camí antigament era un important eix de comunicacions del municipi.

A mesura que el camí guanya altura, s'obren punts de vista sobre el divers mantell vegetal que cobreix la capçalera de la riera de Sobirans. Es pot observar el bosc de ribera que resseguix torrents, pins, espessos alzinars i clapes de castanyers. És aquesta diversitat de vegetació el que fa que el paisatge sigui canviant durant l'any.

- 0.00 Indicador del veïnat de Sobirans, 196 m.** Des de l'indicador aneu riera amunt. A l'esquerra queda el santuari de la Mare de Déu de Lurdes i, a la dreta, el grup de cases que formen el veïnat.
- 0.07 Bifurcació.** El camí recte segueix la llera de la riera fins a la Milans (itinerari 14). Seguiu per la pista de la dreta que passa per sota el pont de ca l'Artés.
- 0.10 Bifurcació, 234 m.** De front trobareu un barri de ferro per on passa el camí de can Quel (itinerari 10). Seguiu el camí de l'esquerra i passareu pel darrere de

la casa de ca l'Artés, coneguda popularment com el cortijo, que té unes finestres amb un cert estil àrab que recorda l'origen andalús de la família Artés. El camí comença a enfilar-se i passa per sota la masia de can Framis. Deixeu els trencants que es troben a dreta i esquerra i seguiu per la pista principal.

0.19 *Revolt a l'esquerra.* A la dreta deixeu el camí que va als conreus de cirerers i seguiu per la pista principal.

0.21 *Trencant a l'esquerra, 307 m.* Camí que baixa fins al fons del torrent (itinerari 14 a la inversa). En aquest punt es pot observar tota la massa boscosa que cobreix el bagueny del Corral en contraposició al paisatge agrícola que heu deixat. Continueu amunt.

0.29 *Torrent.* El camí s'acosta arran del curs del torrent anomenat de can Jaume Alsina on podreu veure bosc de ribera. A la dreta deixeu una pista forestal de nova construcció i continueu recte.

0.30 *Font de l'Aiguaroja a la dreta del camí, 353 m.* Popular font d'aigües ferruginoses. La construcció forma un petit abeurador per als animals que en temps antic pujaven per aquest camí. Arranjada el 1995 per un grup de voluntaris, la font raja depenent del règim de pluges. El camí continua el seu recorregut pel costat del torrent fins que un brusc revolt a la dreta el separa. Forta pujada.

0.35 *Final de la pujada, 414 m.* Es recull per la dreta la pista que s'havia deixat abans d'arribar a la font de l'Aiguaroja. Continueu per l'esquerra. Uns metres més endavant, el camí entra dins una pineda.

0.37 *Can Jaume Alsina.* Masia ensorrada. Les parets cobertes de vegetació són els únics elements que en queden. A la dreta del camí i cobertes d'heures, hi ha les restes del pou que subministrava l'aigua a la masia.

0.39 *Creu de Rupit, 423 m.* Coll que separa les conques de les rieres de Sobirans i Canyamars. Important

cruïlla de camins que porten a diferents llocs del Vallès i de l'interior del Maresme.

A la dreta, al costat de la portalada d'accés a la masia de Rupit, una senzilla creu de ferro dóna testimoni del nom del lloc.

Des d'aquí podeu anar:

- a Sobirans (itineraris 13 i 14 a la inversa)
- a la Pedra de la Ferradura (itinerari 15)
- al Corral per can Cintet (itinerari 16)

Excursions recomanades des de Rupit

- ...a Canyamars
 - ...a la font del Mal Pas
 - ...al Corredor pels suros d'en Burget
(Vegeu pàgina 158)
-

▼ Font de l'Aiguaroja

14 SOBIRANS - LA CREU DE RUPIT per la Milans

- 40 min
- 2.650 m
- i. 196 m - f. 423 m

Aproximació: per l'itinerari 7.

En cotxe, 5 min.

Variant de l'itinerari 13 que puja a Rupit per la Milans.

És interessant observar en aquest tram la transformació de la riera de Sobirans primer en un rial i després com aquest rial s'alimenta dels diferents torrents que formen la conca. És, doncs, el millor indret del terme per contemplar el naixement d'una riera.

A la part baixa, la vegetació ha estat introduïda per l'home, sobretot plàtans, pollancre i acàcies, aprofitant l'ambient humit de la zona que ve donat per l'aigua que hi sovinteja durant alguns mesos de l'any. A mesura que el camí guanya altura, l'alzina i el pi es fan més protagonistes.

- 0.00 Indicador del veïnat de Sobirans, 196 m.** Des de l'indicador aneu riera amunt. A l'esquerra queda el santuari de la Mare de Déu de Lurdes i a la dreta el grup de cases que formen el veïnat.
- 0.05 Bifurcació.** Deixeu la pista que s'enfila per la dreta (itinerari 9) i seguïu riera amunt.
- 0.07 Bifurcació.** A la dreta una pista passa per sota el pont de ca l'Artés (itinerari 13). Continueu pel mig seguint la llera de la riera que a partir d'aquest punt es fa més estreta. L'espessa vegetació forma una galeria.

- 0.13 La Milans, 237 m.** Esplanada de plàtans. Al fons a l'esquerra, al costat d'unes roques, conflueixen les aigües dels torrents de la Milans i del Llorés. Sortiu de l'esplanada per la pista que puja per la dreta. Passareu pel costat d'una bassa que recull les aigües del torrent.
- 0.15 Font de la Milans, a l'esquerra del camí.** Just abans d'arribar a una alzina solitària de grans dimensions, un petit corriol s'endinsa cap al torrent. Només uns metres endins es troba aquesta amagada font enmig d'un ambient molt frescal. Continueu pista amunt pel costat del torrent i deixeu els camins que surten per la dreta del vostre itinerari.
- 0.19 Revolt a la dreta, 284 m.** El camí fa un revolt molt marcat i es decanta del curs del torrent fent una forta pujada.
- 0.22 Camí de Rupit que puja per can Framis, 307 m** (itinerari 13). En aquest punt es pot observar tota la massa boscosa que cobreix el bagueny del Corral. Continueu amunt.
- 0.30 Torrent.** El camí s'acosta al curs del torrent anomenat de can Jaume Alsina on podreu veure bosc de ribera. A la dreta deixeu una pista forestal de nova construcció. Continueu recte.
- 0.31 Font de l'Aiguaroja a la dreta del camí, 353 m.** Popular font d'aigües ferruginoses. La construcció forma un petit abeurador per als animals que en temps antic pujaven per aquest camí. Arranjada el 1995 per un grup de voluntaris, la font raja depenent del règim de pluges. El camí continua el seu recorregut pel costat del torrent fins que un brusc revolt a la dreta el separa. Forta pujada.
- 0.35 Final de la pujada, 414 m.** Es recull per la dreta la pista que s'havia deixat abans d'arribar a la font de l'Aiguaroja. Continueu per l'esquerra. Uns metres més endavant, el camí entra dins una pineda de pi insigne.

- 0.38** **Can Jaume Alsina.** Masia ensorrada. Les parets cobertes de vegetació són els únics elements que en queden. A la dreta del camí i cobertes d'heures, hi ha les restes del pou que subministrava l'aigua a la masia.
- 0.40** **Creu de Rupit, 423 m.** Coll que separa les conques de les rieres de Sobirans i Canyamars, i també els termes municipals de Dosrius i Arenys de Munt. A la dreta, al costat de la portalada d'accés a la masia de Rupit, una senzilla creu de ferro dóna testimoni del nom del lloc. Important cruïlla de camins que porten a diferents llocs del Vallès i de l'interior del Maresme.

Des d'aquí podeu anar:

- a la Casa Nova (itineraris 11 i 12 a la inversa)
- a la Pedra de la Ferradura (itinerari 15)
- al Corral per can Cintet (itinerari 16)

Excursions recomanades des de Rupit

- ...a Canyamars
 - ...a la font del Mal Pas
 - ...al Corredor pels suros d'en Burget
(Vegeu pàgina 158)
-

▲ *La Creu de Rupit*

15 LA CREU DE RUPIT - PEDRA DE LA FERRADURA

	17 min
	1.150 m
	i. 423 m - f. 512 m

Aproximació: pels itineraris 11, 12, 13 i 14.

Curta caminada que enllaça la capçalera de la riera de Sobirans amb el coll de la Pedra de la Ferradura que uneix els turons del Mig i del Montalt.

La finalitat d'aquest camí, temps enrere, era donar accessibilitat als bosquetans per tal de desemboscar totes les matèries que donava el bosc, com ara carbó, llenya, fusta...

Durant el trajecte trobareu el típic bosc mixt mediterrani format per una barreja de diferents tipus d'arbres i arbustos. A mig recorregut, destaca un dens alzinar sense sotabosc.

0.00 Creu de Rupit, 423 m. Sortiu per l'ampla pista deixant la creu de ferro al darrere i seguint el GR-83 en direcció a Mataró.

0.02 Trencant a l'esquerra. Un indicador de fusta assenyala la direcció cap a la Roca de la Ferradura. Enfileu-vos per aquest camí deixant la pista que va a la font del Mal Pas. Passareu per un bosc frondós, barreja de pins, suros, alzines i algun roure espars. No feu cas de les pistes de desembosc que trobeu i aneu pujant per la pista principal.

0.06 Revolt a l'esquerra. Deixeu els camins que surten per la dreta i seguiu la pista principal.

0.11 *Revolt a la dreta al capdamunt de la pujada, 488 m.* En aquest punt el bosc està constituït només per un espès alzar d'arbres estrets i alts. La llum arriba difícilment fins al terra, i no deixa que creixin les plantes del sotabosc. Un corriol surt de front i entra dins d'aquest bosc. Seguiu cap a la dreta.

0.17 *Pedra de la Ferradura, 512 m.* Bola granítica al costat del camí que dona nom al coll que separa els turons del Mig i del Montalt. Reunió de camins. Lloc molt popular, referència d'excursionistes, boletaires i caçadors.

Des d'aquí podeu anar:

- a Torrentbó (itinerari 17)
- al turó del Montalt (itinerari 18)
- al Corral (itineraris 23 i 24 a la inversa)

▼ *Pedra de la Ferradura*

16 LA CREU DE RUPIT - EL CORRAL D'EN FORN per can Cintet

20 min

1.500 m

i. 423 m - c.m. 463 m - f. 398 m

Aproximació: pels itineraris 11, 12,
13 i 14.

Camí que comunica el coll de la Creu de Rupit amb el Corral d'en Forn. Fins no fa gaires anys el camí passava arran de can Cintet, però ara hi ha una variant. L'itinerari transcorre dibuixant un semicercle entre els vessants de Sobirans i la carena del Corral passant per sota el turó del Mig, de manera que s'evita pujar al coll de la Pedra de la Ferradura. A les dues masies encara es troben restes d'antigues feixes de conreu ara abandonades.

- 0.00 Creu de Rupit, 423 m.** Sortiu per l'ampla pista deixant la creu de ferro al darrere i seguint el GR-83 en direcció a Mataró. Ràpidament, a l'esquerra, trobareu un conjunt de roques, darrere de les quals apareix el camí que va cap a can Cintet. Deixeu-lo i aneu de front cap a una petita esplanada. Després seguiu per un camí que surt davant vostre i de seguida fa una petita baixada per remuntar tot seguit.
- 0.03 Can Cintet, 417 m.** Entre els arbres i a l'esquerra es divisa la casa mig enrunada. Passeu pel costat d'unes feixes i entreu dins el bosc.
- 0.07 Petit replà.** A l'esquerra trobareu una tanca feta amb felipes (travesses) de les vies de tren. Seguiu amunt.
- 0.09 Collet, 463 m.** A la dreta, un camí s'endinsa a dins

el turó. Seguiu pel de l'esquerra que a partir d'aquí comença a baixar.

- 0.11 Castanyareda.** El camí entra dins una castanyareda. Hi ha una barraca a la dreta, mig amagada i arran de camí.
- 0.13 Bifurcació, 447 m.** Pista que puja del Corral cap a la Pedra de la Ferradura (itinerari 23). Seguiu per l'esquerra avall. Uns metres abans d'arribar a la casa del Corral, al costat d'un safareig rodó, a la dreta del camí comença l'itinerari 24 que porta a la Pedra de la Ferradura pel solell del turó de Vila Negra.
- 0.20 El Corral d'en Forn, 398 m.** Des d'aquest punt podeu observar el paisatge boscos i tancat a ponent en contraposició al més obert i lluminós a llevant. Les edificacions comprenen la masia i el corral del bestiar. Aquest últim està situat sobre el safareig i la font. Fins a la dècada dels anys 50-60 encara hi havia un ramat d'ovelles i cabres amb la llet de les quals s'elaboraven productes làctics que es baixaven a vendre al poble.

Des d'aquí podeu anar:

- a la plaça de l'Església pel Pollastre (itinerari 22 a la inversa) o per la volta del cementiri (itinerari 21 a la inversa)

I7 PEDRA DE LA FERRADURA - TORRENTBÒ

- 36 min
- 2.200 m
- i. 512 m - f. 181 m

Aproximació: pels itineraris 15, 23 i 24.

Camí que ressegueix la part alta de la conca de la riera de Torrentbò per la falda del turó del Montalt i que servia per accedir als terrenys conreats de vinya que, en l'època d'esplendor d'aquest conreu, arribaven fins ben amunt malgrat els forts pendents del terreny.

- 0.00 Pedra de la Ferradura, 512 m.** Sortiu pel darrere del bloc granític per un corriol que entra dins d'un espès bosc d'alzines, i deixeu a la dreta una pista força ampla que porta dalt del turó del Montalt (itinerari 18).
- 0.04 Revolt a la dreta.** En aquest lloc, el bosc s'aclareix i s'obren bones vistes sobre tota la vall de Torrentbò, la riera de Caldetes i el mar.
- 0.07 Bifurcació, 465 m.** Deixeu el corriol que continua de front i gireu a l'esquerra per una pista que s'inicia en aquest punt i que baixa en continus revolts entre pins i suros fins arribar a un camí travesser.
- 0.12 Camí de can Montalt, 389 m** (itinerari 34). Aneu cap a la dreta i uns metres més endavant trobareu una pista força ampla. Per la dreta s'accedia a la masia de can Montalt. Continueu cap a l'esquerra per aquesta pista exageradament ampla.
- 0.21 Bifurcació.** Al marge esquerre del camí hi ha un xi-

▲ *Santa Cecilia de Torrentbò*

prer. Continueu per la dreta. El camí passa pel costat d'uns camps de conreu. A la dreta queda el torrent de la Font Freda.

0.31 Aparcament del restaurant Tres Turons, 223 m.

Baixeu per la pista asfaltada fins a trobar la carretera.

0.32 Carretera BV-5031 d'Arenys de Munt a Sant Vicenç de Montalt, km 12,0.

Continueu cap a l'esquerra per la carretera fins al revolt següent, davant del local social del veïnat de Torrentbò. Creueu la carretera i entreu dins del camí que s'inicia a l'altre cantó, al costat d'un indicador que posa «can Palomé». El camí passa pel costat d'unes cases amb un cert estil senyorial.

0.36 Santa Cecília de Torrentbò, 181 m.

El veïnat de Torrentbò està format per un conjunt de masies disseminades situades a la capçalera de la riera de Caldetes, que han quedat difuminades enmig de les urbanitzacions. Totes tenen un origen agrícola, però amb el temps algunes han esdevingut residencials. Documentat ja al segle X, Torrentbò ha estat des de sempre el límit dels bisbats de Barcelona i Girona, i anteriorment dels seus respectius comtats.

Adossada a una casa, la capella de Santa Cecília ja és coneguda al segle XII i la seva funció de parròquia ha actuat com a aglutinador del nucli de població. L'any 1963, Torrentbò aconseguí la plena independència parroquial.

Per raó de la seva situació geogràfica, en una vall separada de la conca de la riera de Sobirans, les relacions entre Torrentbò i Arenys de Munt havien estat poc fluides. La construcció de la carretera de Cornellà a Fogars de Tordera a principis del segle XX va connectar els dos nuclis pel coll del Pollastre, fet que va millorar la comunicació entre els seus veïns.

Des d'aquí podeu anar:

- al Remei (itineraris 19 i 20)

18 PEDRA DE LA FERRADURA - TURÓ DEL MONTALT

- 8 min
- 250 m
- i. 512 m - f. 595 m

Aproximació: pels itineraris 15, 23 i 24.

Corriol que, amb un curt recorregut i un fort desnivell, assoleix el cim del turó del Montalt, màxima altitud dels Tres Turons. La seva forma cònica contrasta amb les més aplanades dels altres dos. És una incomparable talaia sobre el Maresme i les comarques veïnes des de la qual el panorama és amplíssim. Permet seguir la línia de la costa des de Montjuïc fins a Sant Pol, i el Montnegre, Collsacreu, el Corredor, el Montseny, el castell de Montsoriu, etc., a l'interior.

La silueta característica que formen el conjunt dels Tres Turons: el Montalt (595 m), el del Mig (555 m) i el de Vila Negra (533 m) és ben visible des de diversos llocs i pobles del voltant.

- 0.00 Pedra de la Ferradura, 512 m.** A la dreta del bloc granític surt una pista força ampla que fa una mica de pujada. Camineu uns metres i després agafeu un corriol que surt per la dreta i entra dins la pineda. Ràpidament el corriol comença a pujar enmig de brucs i pins.
- 0.05 Corriol.** El corriol és força dret. Cal ajudar-se amb els arbres.
- 0.07 Amuntegament de rocs.** Trobareu un amuntegament de rocs just abans d'arribar al cim. Per la dreta apareix

un camí convertit en una trialera a causa del pas de les motos. Seguiu amunt.

0.08 Turó del Montalt, 595 m. Cim. Bloc de formigó amb la placa que marca el vèrtex geodèsic. A l'entorn, conjunt de pessebres portats pels excursionistes durant les festes de Nadal. En una caixa de ferro, hi trobareu el llibre d'anotacions. Segons l'alçada de la vegetació cal enfilar-se a la piona del vèrtex geodèsic per tenir bones vistes.

▲ Turó del Montalt

19 TORRENTBÒ - EL REMEI per la riera de Torrentbò

- 27 min
- 2.000 m
- i. 181 m - f. 165 m

Aproximació: per l'itinerari 17.

En cotxe fins al veïnat de Torrentbò, 10 min. Per la carretera BV-5031 d'Arenys de Munt a Mataró, km 12,0. Vegeu l'itinerari 17 per tal d'arribar a l'església de Santa Cecília.

Camí utilitzat anys enrere pels veïns de Torrentbò per anar cap a Arenys de Mar, on només havien de salvar el petit turó del Remei i seguir pel rial Sa Clavella.

La relació entre Torrentbò i Arenys de Mar venia donada per la importància comercial i econòmica de la vila marinera.

- 0.00 Santa Cecília de Torrentbò, 181 m.** Petita capella adossada a una casa. Sortiu pel camí de mà dreta que baixa cap al torrent.
- 0.07 Pista asfaltada, 133 m.** Seguiu-la a mà dreta en baixada. Davant vostre, a mitja altura i direcció cara a mar, veureu l'edificació de la masia i l'ermita del Remei. Continueu avall per una pista de sorra que a poc a poc es transforma en la riera.
- 0.16 Rial a l'esquerra.** En aquest punt s'incorporen a la riera les aigües que baixen del torrent anomenat Vall de Dois. A la dreta de la riera es troba el molí d'en Gibert. Tireu riera avall.
- 0.17 Cruïlla, 101 m.** Deixeu la riera i continueu per una pista que surt a l'esquerra. A partir d'aquí, el camí

fa una forta pujada. Aneu seguint la pista principal. A mitja pujada, per la dreta del camí es veu la masia de planta quadrada de can Milans del Bosc.

0.24 Cruilla, 156 m. A la dreta surt el camí que puja de Caldetes (itinerari 20). Seguiu pujant recte.

0.27 El Remei, 165 m. Masia amb la capella del Remei situada dins del pati. L'ermita està documentada des del segle XVI ran del mas Gibert, que posteriorment passà al patrimoni de la casa Jalpí. Durant la guerra del Francès va ser profanada i destruïda, juntament amb la masia, i el 1815 es va reconstruir.

La Mare de Déu del Remei, de sempre, ha gaudit d'una gran devoció per part de la gent dels pobles del voltant, que sobretot li demanaven favors per la cura de les diferents malalties que anaven patint.

Arenys de Munt, des del 1846, fa festa el diumenge posterior al de Pasqua per celebrar el vot de vila en honor de la Mare de Déu.

A l'ermita del Remei també s'hi han celebrat nombrosos aplecs i festes religioses, que durant un temps havien quedat oblidades i que s'han reprès l'any 2002.

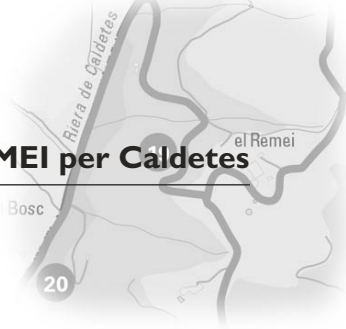
Des d'aquí podeu anar:

- a Caldetes (itinerari 20 a la inversa)
- a la plaça de l'Església (itinerari 27 a la inversa)
- a Arenys de Mar pel rial Sa Clavella (itinerari 28)

▲ *El Remei*

20 TORRENTBÒ - EL REMEI per Caldetes

- 1 h 14 min
- 5.600 m
- i. 181 m - f. 156 m

Aproximació: per l'itinerari 17.

En cotxe fins al veïnat de Torrentbò, 10 min. Per la carretera BV-5031 d'Arenys de Munt a Mataró, km 12,0. Vegeu l'itinerari 17 per tal d'arribar a l'església de Santa Cecília.

Recorregut que segueix la riera de Torrentbò, una de les tres que drenen el terme municipal. La riera de Torrentbò està alimentada en l'origen pels torrents de la Font Freda i de la Marça, després recull les aigües del de Vall de Dois i al final es converteix en una ampla riera que arriba al mar per Caldetes.

Baixar per la riera era l'accés fàcil i senzill dels veïns de Torrentbò per anar a Caldetes. Actualment s'ha convertit en una entrada a la urbanització Tres Turons.

Després, l'itinerari segueix el camí que feien servir els vilatans de Caldetes en els seus anades a l'ermita del Remei. En l'últim tram del recorregut hi ha uns petits conreus on destaquen plantacions d'ametllers i ceps.

De la vegetació de la riera, es pot destacar els canyers i els pocs alocs que encara resten mig tapats per bardisses i arbres.

0.00 Santa Cecília de Torrentbò, 181 m. Petita capella adossada a una casa. Sortiu pel camí de mà dreta que baixa cap al torrent.

0.07 Pista asfaltada, 133 m. Seguiu-la a mà dreta en baixada. Davant vostre, a mitja altura i direcció cara

a mar, veureu l'edificació de la masia i l'ermita del Remei. Continueu avall per una pista de sorra que a poc a poc es transforma en la riera.

- 0.16 Rial a l'esquerra.** En aquest punt s'incorporen a la riera les aigües que baixen del torrent anomenat Vall de Dois. A la dreta de la riera hi ha el molí d'en Gibert. Tireu riera avall.
- 0.17 Cruïlla, 101 m.** A l'esquerra hi ha el camí que puja al Remei (itinerari 19). Continueu avall. En aquesta zona de la riera i a mà esquerra encara s'hi poden trobar alguns alocs.
- 0.36 Pont de l'autopista, 52 m.** Continueu riera avall. Uns quants metres més enllà arribareu al nucli urbà. Aneu seguint avall.
- 0.43 Cruïlla, 25 m.** Agafeu el carrer de l'esquerra anomenat Pins d'en Salvà.
- 0.44 Bifurcació de carrers.** Aneu pel carrer de l'esquerra en forta pujada.
- 0.47 Cruïlla.** Seguiu a l'esquerra per l'avinguda de Sant Pere Abantol i no l'abandoneu.
- 0.51 Cruïlla, 61 m.** Deixeu el carrer i aneu per un corriol que surt per mà dreta al costat d'una paret. Continueu sempre amunt, deixant els camins que surten a ambdós costats, fins a arribar al pont de l'autopista.
- 0.56 Pont de l'autopista, 105 m.** Creueu-lo i seguiu el camí amunt. Passareu primer pel costat d'una tanca metàl·lica i després per unes edificacions envoltades de conreus d'ametllers, ceps i una mica d'horta.
- 1.11 Fita verda de ferro, 156 m.** En aquest punt s'enllaça amb l'itinerari 19. Continueu per la dreta.
- 1.14 El Remei, 165 m.** Masia amb la capella del Remei situada dins del pati. L'ermita està documentada des del segle XVI ran del mas Gibert, que posteriorment passà al patrimoni de la casa Jalpí. Durant la guerra del Francès va ser profanada i destruïda, juntament amb la masia, i el 1815 es va reconstruir.

La Mare de Déu del Remei, de sempre, ha gaudit d'una gran devoció per part de la gent dels pobles del voltant, que sobretot li demanaven favors per la cura de les diferents malalties que anaven patint.

Arenys de Munt, des del 1846, fa festa el diumenge posterior al de Pasqua per celebrar el vot de vila en honor de la Mare de Déu.

A l'ermita del Remei, també s'hi han celebrat nombrosos aplecs i festes religioses, que durant un temps havien quedat oblidades i que s'han reprès l'any 2002.

Des d'aquí podeu anar:

- a Torrentbò (itinerari 19)
- a la plaça de l'Església (itinerari 27 a la inversa)
- a Arenys de Mar pel rial Sa Clavella (itinerari 28)

▲ Riera de Torrentbò

21 CAMÍ DEL CORRAL per la volta del cementiri

 52 min
 3.700 m
 i. 121 m - f. 398 m

Aproximació: des de la plaça de l'Església.

Camí que va d'est a oest del terme municipal, resseguint la carena que separa les conques de la riera de Sobirans i el torrent d'en Puig.

El començament del camí va patir modificacions, ja fa temps, i actualment ja no segueix el traçat antic. La seva finalitat era donar accés a les diferents peces de terra de cultiu, vinya principalment, i a les castanyeredes.

La casa del Corral marcava el límit superior entre la terra conreada i el bosc. Avui, però, l'abandonament de l'activitat agrícola fa que el bosc reconquereixi els antics conreus, cosa que provoca una monopolització del territori i un empobriment del paisatge per al futur.

0.00 Plaça de l'Església, 121 m. A l'esquerra de la plaça agafeu el carrer Borrell fins al capdamunt de la pujada. Aneu cap al carrer de la Rasa, creueu-lo i situeu-vos al començament de l'avinguda de la Pau. Camineu en direcció al cementiri municipal per una carretera asfaltada. Després d'un revolt a l'esquerra, abans d'arribar al cementiri, trenqueu a la dreta i continueu per la mateixa carretera.

0.13 Carretera, 190 m. Arribeu a la carretera BV-503 I, al lloc anomenat volta del cementiri. Camineu uns me-

tres a l'esquerra en direcció a Torrentbò i travesseu la carretera en el punt on comença un camí a l'altre costat. Pugeu per aquest camí tot resseguint el mur d'una casa, deixeu un trencant a la dreta i continueu vorejant la tanca. El camí entra dins un petit fondo anomenat l'argilera, indret on, com bé indica el nom, aflora argila.

- 0.22 Pista forestal, 249 m.** El camí arriba a una pista. Seguiu-la cap a l'esquerra. Gaudireu de bones vistes per tots dos costats: a la dreta, la conca de la riera de Sobirans i, a l'esquerra, la del torrent d'en Puig.
- 0.27 Bifurcació, 265 m.** A l'esquerra, una pista baixa a trobar la carretera de Torrentbò. Continueu recte amunt i passeu pel costat d'una bassa abandonada que us queda a l'esquerra.
- 0.39 Camp de tir, 337 m.** Trobareu el camp de tir en un revolt a la dreta i al costat d'una alzina surera. En aquest lloc, fins no fa gaires anys, els caçadors hi feien pràctiques de tir al plat i per la Festa Major de Sant Martí hi celebraven un concurs. Hi ha una ampla panoràmica (en el sentit de la marxa) cap als turons del Pollastre, a l'esquerra, i el de Vila Negra, al davant. A la dreta ja es veuen les edificacions del Corral d'en Forn i al darrere la torre de guaita i el campanar del santuari del Corredor.
- 0.46 Trifurcació.** A la dreta, un camí particular va cap al cim del turó de ca l'Amar. De front, surt una pista que baixa fins a Sobirans. Seguiu per la pista que va cap a l'esquerra.
- 0.51 Senyal indicador.** A la l'esquerra surt un corriol que baixa fins al coll del Pollastre i retorna a la plaça de l'Església (itinerari 22 a la inversa).
- 0.52 El Corral d'en Forn, 398 m.** Les edificacions comprenen la masia i el corral del bestiar. Aquest últim està situat sobre el safareig i la font. Fins a la dècada dels anys 50-60 encara hi havia un ramat d'ovelles i

cabres amb la llet de les quals s'elaboraven productes làctics que es baixaven a vendre al poble.

Des d'aquest indret, podeu observar el paisatge boscos i tancat de ponent en contraposició amb el més obert i lluminós de llevant.

Des d'aquí podeu anar:

- a la Creu de Rupit (itinerari 16 a la inversa)
- a la plaça de l'Església pel Pollastre (itinerari 22 a la inversa)
- a la Pedra de la Ferradura (itineraris 23 i 24)

▼ *El Corral d'en Forn*

22 CAMÍ DEL CORRAL per la Taxonera i el Pollastre

Coll del Pollastre

la Taxonera

22

Turó del Pollastre
301

- 1 h 5 min
- 4.300 m
- i. 121 m - f. 398 m

Aproximació: des de la plaça de l'Església.

L'itinerari està senyalitzat a partir del torrent d'en Puig amb fites verdes de ferro i distintius de color groc.

Aquest camí ha estat recuperat després d'haver estat abandonat durant anys.

L'itinerari és un magnífic recorregut per copsar tota la vall del torrent d'en Puig i endevinar la transformació que n'ha patit la part baixa. Abans hi havia hortes a banda i banda del torrent; avui dia, però, està totalment urbanitzat amb naus industrials.

Cap al final del recorregut es passa per la capçalera del torrent, on es pot observar l'erosió provocada per les pluges i la mà de l'home, que ha deixat al descobert gran pedres granítiques.

El paisatge és força divers. Durant el recorregut trobarem conreus, erms, bosc i fins i tot una urbanització que s'interposa a l'itinerari.

0.00 Plaça de l'Església, 121 m. A l'esquerra de la plaça de l'Església agafeu el carrer Borrell fins al capdamunt de la pujada. Trenqueu a l'esquerra i aneu cap al carrer de la Rasa, creueu-lo i continueu pel carrer Barbeta passant pel davant de la masia. Seguiu el carrer que té una paret a mà dreta. Arribareu a la zona industrial del torrent d'en Puig pel punt d'informació juvenil l'Escorxador. Travesseu l'ampla avinguda i continueu

pel carrer que passa entre el restaurant l'Era i el magatzem municipal.

- 0.10 Bifurcació, 140 m.** Senyal indicador del començament dels itineraris senyalitzats camí del Remei (itinerari 26) i camí del Corral, que és el que seguireu. Continueu deixant les últimes naus industrials a la dreta. El camí passa primer per un canyer i després entre el límit del bosc i una plantació de cirerers.
- 0.18 Revolt a l'esquerra, 205 m.** Panoràmica sobre la part baixa de la vall que forma el torrent d'en Puig. S'hi troba la masia de can Corder, que manté una certa activitat agrícola. Seguiu per l'esquerra. El camí s'endinsa en la foscor de la boscúria. Uns metres més amunt, el camí torna a fer un revolt sobtat, ara a la dreta, i s'encara definitivament cap al turó del Pollastre.
- 0.22 Pi de grans dimensions.** En aquest punt conviuen les tres espècies d'arbres més emblemàtiques de la comarca: el pi pinyer, l'alzina i el suro.
- 0.30 Camí del Pollastre, 276 m.** Senyal indicador. Pista provinent del coll del Pollastre que porta fins a can Catà de Dalt (itinerari 25). Continuem cap a la dreta.
- 0.35 Coll del Pollastre, 271 m.** Aquest coll uneix el turó del Pollastre amb les estribacions dels Tres Turons. Travesseu la carretera d'Arenys de Munt a Torrentbò i entreu dins la urbanització. Passeu pels carrers dels Ametllers, els Castanyers i les Mimoses.
- 0.47 Carrer dels Pins.** De front continua el camí cap a can Montalt (itinerari 34). Trenqueu a mà dreta pel carrer dels Pins. Al cap d'uns metres apareix de nou el camí en forma d'un ample corriol que entra a dins el bosc. Passeu pel costat d'una bassa de regadiu.
- 0.50 Barranc a la dreta, 325 m.** L'erosió, les esllavissades i el pendent provoquen que la sorra sigui arrossegada fins a la part baixa del torrent i que formi rials i rieres. A la part alta, en canvi, els torrents queden encaixats per la força de l'erosió.

0.55 Boles de granit. El camí entra en un caos de pedres arrodonides, amb forma de boles, que tenen una composició que les fa més resistents a l'erosió. Un cop sortiu d'aquest rocam, continueu pel bosc tancat. A la dreta apareix una torrentera força fonda. Sou a la capçalera del torrent d'en Puig, sota mateix de la casa del Corral.

Uns metres més endavant, degut a la erosió provocada per les motos, el camí es torna molt aixaragallat, fins al punt que els mateixos motoristes han obert un corriol al costat

1.04 Camí del Corral, 390 m. Senyal indicador. Pista que prové del vessant oposat del torrent d'en Puig (itinerari 21). Continueu uns metres a l'esquerra fins a arribar a la casa del Corral d'en Forn.

1.05 El Corral d'en Forn, 398 m. Les edificacions comprenen la masia i el corral del bestiar. Aquest últim està situat sobre el safareig i la font. Fins a la dècada dels anys 50-60 encara hi havia un ramat d'ovelles i cabres amb la llet de les quals s'elaboraven productes làctics que es baixaven a vendre al poble.

Des d'aquest indret podeu observar el paisatge boscos i tancat de ponent en contraposició amb el més obert i lluminós de llevant.

Des d'aquí podeu anar:

- a la Creu de Rupit (itinerari 16 a la inversa)
- a la plaça de l'Església per la volta del cementiri (itinerari 21 a la inversa)
- a la Pedra de la Ferradura (itineraris 23 i 24)

23 EL CORRAL D'EN FORN - PEDRA DE LA FERRADURA pel bagueny del turó de Vila Negra

- 20 min
- 1.400 m
- i. 398 m - f. 512 m

Aproximació: pels itineraris 16, 21 i 22.

Antic camí de bast o de ferradura que donava accés al coll de la Pedra de la Ferradura i que s'usava principalment com a desembosc de les matèries forestals. Més tard, fou convertit en pista i actualment ofereix una gran diversitat de paisatge i vegetació de la qual destaca una castanyerada al tram central.

El castanyer havia estat una important explotació agrícola forestal del municipi. La seva fusta es destinava a la fabricació de bigues, bótes de vi, caixes de pesca salada, etc. El règim d'explotació era mitjançant perxades, amb tales controlades per tal de provocar un creixement dels troncs alts i rectes i així tenir disponibilitat de perxes d'una manera regular.

L'abandonament d'aquestes activitats va donar lloc al canvi en l'explotació del castanyer amb l'objectiu d'aprofitar el fruit en comptes de la fusta.

- 0.00 El Corral d'en Forn, 398 m.** Des del davant de la casa continueu per la pista que entra dins el bosc.
- 0.02 Bifurcació.** El camí de l'esquerra puja a la Pedra de la Ferradura pel solell del turó de Vila Negra (itinerari 24). Continueu per la dreta al costat d'un safareig rodó.
- 0.08 Bifurcació, 447 m.** Per la dreta surt el camí que du a Rupit per can Cintet (itinerari 16 a la inversa).

Continueu recte amunt. A partir d'aquí passareu pel mig d'una castanyerada, anomenada els castanyers d'en Ponet, que probablement és la més extensa que queda dins el terme municipal d'Arenys de Munt.

0.16 *Revolt a l'esquerra.* La pista entra en una petita plana, anomenada dels Lladres, que separa els turons de Vila Negra i del Mig. Més endavant es recull per l'esquerra el camí que puja del Corral pel vessant del solell del turó de Vila Negra (itinerari 24).

0.20 *Pedra de la Ferradura, 512 m.* Bola granítica al costat del camí que dona nom al coll que separa els turons del Mig i del Montalt. Reunió de camins. Lloc molt popular, referència d'excursionistes, boletaires i caçadors.

Des d'aquí podeu anar:

- a la Creu de Rupit (itinerari 15 a la inversa)
- a Torrentbò (itinerari 17)
- al turó del Montalt (itinerari 18)

► *Fulla de castanyer*

24 EL CORRAL D'EN FORN - PEDRA DE LA FERRADURA pel solell del turó de Vila Negra

	19 min
	1.300 m
	i. 398 m - f. 512 m

Aproximació: pels itineraris 16, 21 i 22.

La primera part del camí és una pista ben marcada, usada pel manteniment de la línia d'alta tensió, que passa per la falda dels Tres Turons. Després es converteix en un corriol.

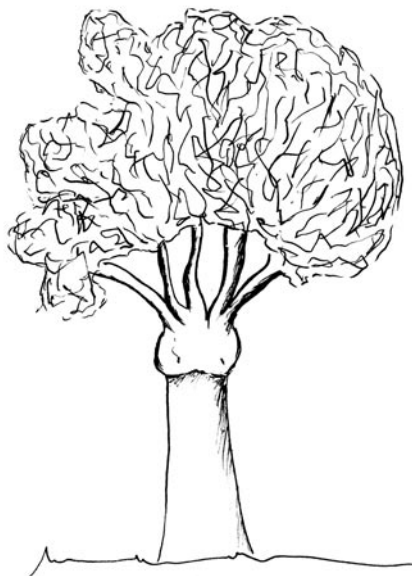
L'interès d'aquest itinerari és observar la diferència de vegetació en comparació amb la de l'itinerari 23, que passa pel bagueny. L'orientació dels dos vessants del turó fa que la insolació, i per tant el diferent grau d'humitat, provoqui que a tots dos costats es trobin diferents espècies d'arbres: al solell, suros i pins, i al bagueny, alzines i castanyers principalment.

- 0.00 El Corral d'en Forn, 398 m.** Des del davant de la casa continueu per la pista que entra dins el bosc.
- 0.02 Bifurcació.** El camí de la dreta puja a la Pedra de la Ferradura pel bagueny (itinerari 23). Continueu per l'esquerra.
- 0.06 Bifurcació, 445 m.** A l'esquerra, la pista continua fins a una torre d'alta tensió. Acosteu-vos-hi i gaudireu d'una incomparable vista sobre la vall de Torrentbò. El camí de la Pedra de la Ferradura segueix cap a la dreta i entra dins d'una sureda sense pelar que va patir un incendi ja fa anys. Encara s'hi poden veure algunes escorces ennegrides pel foc.

- 0.09 Bifurcació, 453 m.** Seguiu pel corriol que s'enfila per la dreta.
- 0.18 Pista forestal, 509 m.** S'arriba a la pista que puja del Corral pel bagueny del turó (itinerari 23). Trobareu una petita plana, anomenada dels Lladres, que separa els turons de Vila Negra i del Mig.
- 0.19 Pedra de la Ferradura, 512 m.** Bola granítica al costat del camí que dona nom al coll que separa els turons del Mig i del Montalt. Reunió de camins. Lloc molt popular, referència d'excursionistes, boletaires i caçadors.

Des d'aquí podeu anar:

- a la Creu de Rupit (itinerari 15 a la inversa)
- a Torrentbò (itinerari 17)
- al turó del Montalt (itinerari 18)

► *Alzina surera*

25 EL POLLASTRE - CAN CATÀ DE DALT

- 11 min
- 1.000 m
- i. 276 m - f. 214 m

Aproximació: per l'itinerari 22.

Camí que enllaça els itineraris 22 i 26 i que dona accés a les masies de can Fortuny, can Vives i can Catà de Dalt pel coll del Pollastre. La major part del seu recorregut transcorre per la carena que separa els vessants del torrent d'en Puig i del de Vall de Dois. En aquest itinerari, just abans d'arribar a can Vives, trobareu una vella i mig morta plantació d'ametllers, testimoni de la importància que va tenir en altre temps aquest conreu dins del paisatge agrícola del poble.

- 0.00 Senyal indicador, 276 m.** Situats en el camí que baixa del coll del Pollastre (itinerari 22 a la inversa) deixeu a l'esquerra el camí que continua cap al torrent d'en Puig i aneu recte cap al turó del Pollastre, en lleugera pujada.
- 0.04 Bassa pel rec a mà dreta.** Deixeu els camins que surten a l'esquerra i seguiu per la pista avall.
- 0.06 Barri de ferro** que dona accés a la masia de can Fortuny. Seguiu avall.
- 0.09 Plana al davant de can Vives.** Actualment és erma, però tot just fa pocs anys encara hi havia ametllers.
- 0.10 Cruïlla de camins, 214 m.** Senyal indicador. Camí del Remei (itinerari 26). Seguiu per la dreta vorejant el pati de can Vives.

0.11 Can Catà de Dalt. Típica masia catalana del segle XVI estratègicament situada de cara a migdia. En el pati hi ha l'era, el safareig i la font amb la data del 1863.

Des d'aquí podeu anar:

- al Remei (itinerari 26)
- al fondo dels Pedrés (itinerari 29)

▲ Senyal indicador

26 CAMÍ DEL REMEI per l'Hostal del Sol i can Catà de Dalt

 47 min
 3.500 m
 i. 121 m - c.m. 230 m - f. 165 m

Aproximació: des de la plaça de l'Església.

L'itinerari està senyalitzat amb fites verdes de ferro i distintius de color verd.

Camí que antigament donava accés a diferents llocs del poble com són el conjunt de masies format per can Fortuny, can Vivas i can Catà, l'ermita del Remei, el veïnat de Torrentbò i les diferents peces de conreu del voltant.

El seu recorregut ha sofert petites variacions a causa de la dificultat que comportava circular pels trams de camí fondo que hi havia. Durant l'itinerari observareu diferents paisatges; conreus de cirerers, horta i la pineda de can Jalpí.

0.00 Plaça de l'Església, 121 m. A l'esquerra de la plaça de l'Església agafeu el carrer Borrell fins al capdamunt de la pujada. Trenqueu a l'esquerra i aneu cap el carrer de la Rasa, creueu-lo i continueu pel carrer Barbeta passant pel davant de la masia. Seguiu pel carrer que a mà dreta té una paret. Arribareu a la zona industrial del torrent d'en Puig pel punt d'informació juvenil l'Escorxador. Travesseu l'ampla avinguda i continueu pel carrer que passa entre el restaurant l'Era i el magatzem municipal.

0.10 Bifurcació, 140 m. Senyal indicador. De front surt el camí que puja al Corral d'en Forn passant per la Taxonera i el Pollastre (itinerari 22). Aneu cap a

l'esquerra. Tot just uns metres endavant, a la dreta del camí i amagat per unes alzines, comença el fondo de l'Hostal del Sol, l'antic camí que pujava de dret cap a la masia del mateix nom, però que avui està impracticable a causa de l'espessa vegetació. El camí puja passant per entre conreus de cirerers.

0.19 *Hostal del Sol, 205 m.* Masia situada en una petita carena i envoltada de camps de conreu. El paisatge obert ofereix bones vistes a banda i banda del camí, on destaca la pineda de can Jalpí. El camí segueix pel darrere la masia i, flanquejat per figueres de moro i oliveres, arriba a una zona pedregosa.

0.23 *Fondo de can Fortuny.* El camí, envoltat de bardisses, entra al fondal de can Fortuny, que era l'accés tradicional per anar cap a Torrentbò. Com que ha

sofert un alt grau d'abandonament, avui dia només són transitables uns quants metres d'aquest camí. Fa un gir a l'esquerra, passa entre el límit superior de la pineda de can Jalpí i un camp de cirerers i arriba a un petit morro de la muntanya.

0.27 *Revolt a la dreta, 230 m.* Vista panoràmica sobre la riera d'Arenys. En aquest indret, el Maresme agafa tota la seva força amb la unió del mar, la plana costanera i la serralada. També podeu veure el petit veïnat format per les masies de can Fortuny, situada a sobre vostre a la dreta, i seguidament can Vivas i can Catà de Dalt. Per l'esquerra es recull el camí que puja per la pineda de can Jalpí (itinerari 35). Després, el camí entra dins un petit bosc d'alzines i passa pel costat d'un antic abeurador de cavalls.

0.32 *Cruïlla, 214 m.* Senyal indicador. A la dreta, trobareu

◀ *Can Catà de Dalt*

el camí del Pollastre (itinerari 25 a la inversa); al davant, can Vivas. Seguiu per l'esquerra i uns metres més endavant es troba can Catà de Dalt, típica masia catalana del segle XVI estratègicament situada de cara a migdia. Al pati hi ha l'era, el safareig i la font, amb la data de 1863. El camí continua flanquejat per ametllers.

0.34 Bifurcació, 206 m. Seguiu per l'esquerra en baixada.

0.37 Bifurcació, 181 m. Senyal indicador. A l'esquerra comença el fondo dels Pedrés (itinerari 29). Continueu per la dreta en pujada i després, en el proper revolt que trobeu, gireu a l'esquerra. El camí fa una baixada.

0.45 Bifurcació, 168 m. Senyal indicador. Monòlit commemoratiu de l'any Verdaguer. Per l'esquerra es recull el camí que puja d'Arenys de Mar i can Sagrera (itineraris 27 i 28). Continueu cap a la dreta.

0.47 El Remei, 165 m. Masia amb la capella del Remei situada dins el pati. L'ermita està documentada des del segle XVI ran del mas Gibert, i posteriorment passà al patrimoni de la casa Jalpí. Durant la Guerra del Francès va ser profanada i destruïda, juntament amb la masia, i el 1815 es va reconstruir.

La població del voltant sempre ha gaudit d'una gran devoció per la Mare de Déu del Remei, sobretot per demanar-li la curació de les diferents malalties que anava patint. Arenys de Munt, des de 1846, fa festa el diumenge posterior al de Pasqua per celebrar el vot de vila en honor a la Verge.

A l'ermita del Remei també s'han celebrat nombrosos aplecs i festes religioses que durant un temps havien quedat oblidats i s'han reprès l'any 2002.

Des d'aquí podeu anar:

- a Torrentbò (itinerari 19 a la inversa)
- a Caldetes (itinerari 20 a la inversa)
- a la plaça de l'Església (itinerari 27 a la inversa)

27 CAMÍ DEL REMEI per can Sagrera

- 45 min
- 3.500 m
- i. 121 m - f. 165 m

Aproximació: des de la plaça de l'Església.

Des de la confluència del rial de can Sagrera amb la riera s'accedia a l'ermita del Remei per una combinació de camins i rials, quan s'hi volia arribar amb carruatge o, més modernament, en cotxe, ja que el camí per l'Hostal del Sol no ho permetia. Tota aquesta xarxa de camins ha estat desfigurada en el seu començament per les obres de l'autopista i estava formada pel rial de can Sagrera, el camí del Mormo, el rial de Cursaví, el rial Sa Clavella i el fondo del Remei. Per aquest itinerari, l'any 1821, davant del perill d'una epidèmia de febre groga, va baixar portada dalt d'un tabernacle la imatge de la Mare de Déu del Remei per tal que protegís els arenyencs del contagi.

- 0.00 Plaça de l'Església, 121 m.** Sortiu riera avall passant per sota d'un pont de vianants fins arribar a l'entrada de la zona industrial.
- 0.05 Torrent d'en Puig, 108 m.** Principal afluent de la riera de Sobirans. Tota la seva part baixa, ja fa anys, es va convertir en una important zona industrial. Continueu riera avall per l'avinguda de can Jalpí. Després de travessar la passera d'accés a les últimes naus industrials, entrareu a la finca de can Jalpí.
- 0.12 Portalada lateral al castell de can Jalpí, 95 m.** Una curta avinguda de plàtans dona accés lateral al

castell. Inici de l'itinerari 35. Travesseu-la i continueu avall pel Parc de can Jalpí.

- 0.13 La Central, 86 m.** Edifici remodelat recentment. Fins fa pocs anys, ha fet la funció de masoveria, però en l'origen era la central on es generava el corrent elèctric que abastava el castell, el primer lloc d'Arenys de Munt que varen tenir aquest avanç tècnic, bastants anys abans que arribés a tot el poble.
- 0.20 Portalada de can Jalpí.** Accés principal al gran casal del castell de can Jalpí a través d'una llarga avinguda de plàtans. Seguiu uns quants metres per la carretera i entreu a un camí lateral asfaltat.
- 0.21 Entrada a la masia de can Sagrera, 59 m.** A la vostra dreta al final d'un carrer, s'aixeca aquesta masia transformada en una residència d'aspecte colonial. Uns quants metres més avall hi ha dues parets que emmarquen el rial de can Sagrera, inici de l'accés a l'ermita del Remei. Deixeu l'entrada al rial i seguiu pel camí asfaltat lateral a l'autopista.
- 0.25 Rial de Cursaví, 70 m.** Travesseu-lo i continueu el mateix camí, ara fent una forta pujada. Es passa pel costat d'una explotació ramadera.
- 0.31 Final de la pujada, 97 m.** El camí arriba al rial Sa Clavella, que arribava per l'esquerra des d'Arenys de Mar. Les obres de l'autopista l'han seccionat i han format una cascada de formigó. Aneu rial amunt deixant, a la dreta, l'inici del fondo dels Pedrés (itinerari 29 a la inversa) i, a l'esquerra, un camí que va a buscar un pont per creuar l'autopista i continua cap a Arenys de Mar (itinerari 28).
- 0.32 Bifurcació.** Abandoneu el rial i trenqueu a l'esquerra. Inici del fondo del Remei constituït per parets de sauló molt altes.
- 0.38 Pla del Remei.** Deixeu dues pistes a l'esquerra que surten del fondo i continueu rial amunt. A partir d'aquí, el terra del camí està cimentat d'una manera

característica que atura l'erosió. Les parets sorrenques es tornen més vermelloses a causa de la presència d'argila. Al capdamunt de la pujada, s'obren àmplies perspectives després d'haver estat encaixonats dins del fondo.

0.43 Bifurcació, 168 m. Senyal indicador. Monòlit commemoratiu de l'any Verdaguer. A la dreta es recull el camí que ve de l'Hostal del Sol i can Catà de Dalt (itinerari 26). Continueu cap a l'esquerra entre xiprers.

0.45 El Remei, 165 m. Masia amb la capella del Remei situada dins del pati. L'ermita està documentada des del segle XVI ran del mas Gibert, que posteriorment passà al patrimoni de la casa Jalpí. Durant la guerra del Francès va ser profanada i destruïda, juntament amb la masia, i el 1815 es va reconstruir.

La Mare de Déu del Remei, de sempre, ha gaudit d'una gran devoció per part de la gent dels pobles del voltant, que sobretot li demanaven favors per la cura de les diferents malalties que anaven patint.

Arenys de Munt, des del 1846, fa festa el diumenge posterior al de Pasqua per celebrar el vot de vila en honor de la Mare de Déu.

A l'ermita del Remei, també s'hi han celebrat nombrosos aplecs i festes religioses, que durant un temps havien quedat oblidades i que s'han reprès l'any 2002.

Des d'aquí podeu anar:

- a Torrentbò (itinerari 19 a la inversa)
- a Caldetes (itinerari 20 a la inversa)

▲ *Rial de can Sagrera*

▲ Fondo del Remei

28 EL REMEI - ARENYS DE MAR pel rial Sa Clavella

- 29 min
- 2.400 m
- i. 165 m - f. 49 m

Aproximació: pels itineraris 19, 20 i 26.

L'inici d'aquest camí és un fondo de parets altes que en un principi són argiloses fins a convertir-se en sorrenques. El color vermellós de l'argila i la seva compactació són fàcilment identificables.

Una altra característica d'aquest fondo és que, en alguns trams, el terra del camí ha estat cimentat d'una manera característica que n'atura l'erosió.

Després, l'itinerari entra en el rial Sa Clavella i ressegueix l'únic petit tram que l'autopista no ha malmès. Per tal de sortejar l'autopista s'ha de fer una volta i passar per un pont.

El rial Sa Clavella, en tota la seva longitud, era l'accés que utilitzava la gent d'Arenys de Mar per anar a l'ermita del Remei.

0.00 El Remei, 165 m. Sortiu del davant de la masia i deixeu-la a la vostra esquerra.

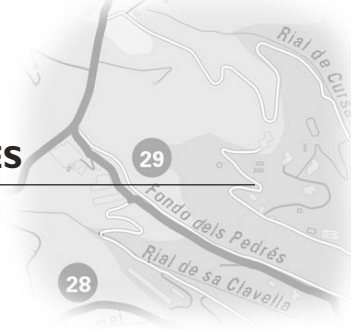
0.02 Bifurcació. Senyal indicador, 168 m. Monòlit commemoratiu de l'any Verdaguer. A l'esquerra podeu anar a la plaça de l'Església per can Catà de Dalt i l'Hostal del Sol (itinerari 26 a la inversa). Seguiu cap a la dreta pel costat d'una torre d'electricitat. A partir d'aquest punt, el camí està cimentat i es va enfonsant progressivament.

- 0.06 Cruïlla, 148 m. Pla del Remei.** Deixeu dues pistes que surten per la dreta i seguïu fondo avall.
- 0.10 Bifurcació, 103 m.** El camí entra al rial Sa Clavella. Aneu rial avall.
- 0.11 Cruïlla, 197 m.** Per l'esquerra es recull el fondo dels Pedrés (itinerari 29). Uns quants metres més endavant, el rial ha quedat tallat per l'autopista. Gireu a la dreta i aneu per un camí a buscar un pont per creuar l'autopista.
- 0.18 Pont de l'autopista, 103 m.** Travesseu-lo. Des del mig del pont, cap a l'esquerra, veureu el Montnegre, can Sala de Dalt, ca l'Aiguaviva i la Creu de Canet. Quan arribeu a l'altre costat, continueu cap a l'esquerra pel camí que va paral·lel a l'autopista.
- 0.24 Revolt a la dreta, 75 m.** Es retroba el rial Sa Clavella, asfaltat completament. Si us gireu, veureu darrere vostre, i per sobre de les casetes del peatge, la cascada provocada en el rial pel damunt de les obres de l'autopista. Seguiu rial avall.
- 0.29 Parc de Lurdes d'Arenys de Mar.**

29 FONDO DELS PEDRÉS

- 14 min
- 1.100 m
- i. 206 m - f. 97 m

Aproximació: per l'itinerari 26.

Camí que enllaça els itineraris 26 i 27 pel fondo dels Pedrés i que servia perquè els habitants de les masies de can Catà, can Vivas i can Fortuny accedissin a la riera d'Arenys sense haver de pujar al Remei.

Durant el recorregut, es pot observar que les parets sorrenques que emmarquen el fondo estan cobertes d'una vegetació diferent segons l'orientació. Al cantó dret s'hi troben falgueres i molses a causa de la humitat més alta. En canvi, a l'esquerra, més solell, l'ambient és més sec i hi creixen més les romegueres i el romaní.

0.00 Can Catà de Dalt, 206 m. Típica masia catalana del segle XVI estratègicament situada de cara a migdia. En el pati hi ha l'era, el safareig i la font amb la data del 1863. Sortiu des del davant de la masia seguint les fites verdes en direcció al Remei, per un camí flanquejat per ametllers.

0.02 Bifurcació, 181 m. Seguiu per l'esquerra en baixada.

0.05 Bifurcació. Senyal indicador. A la dreta, camí del Remei (itinerari 26). Final de la senyalització amb fites. Continueu a l'esquerra avall, pel fondo dels Pedrés. Observeu la vegetació diferent a cada cantó del camí.

0.14 Rial Sa Clavella, 97 m. Cruïlla de camins. A l'esquerra podeu anar fins a la riera per l'itinerari 27 a la inversa. De front, a l'altre costat del rial, surt un camí que va a buscar un pont per travessar l'autopista i continuar fins a Arenys de Mar (itinerari 28). A la dreta podeu anar fins al Remei per l'itinerari 27.

30 CAMÍ DE LA CREU DE CANET

- 53 min
- 4.000 m
- i. 121 m - f. 287 m

Aproximació: des de la plaça de l'Església.

Una part del recorregut està senyalitzat amb fites verdes de ferro amb distintius de color marró i coincideix amb l'itinerari 32 a la inversa.

El camí de la Creu de Canet és una clàssica excursió que han fet molts arenyencs, sobretot de joves.

L'itinerari fa unes sobtades pujades en el seu inici, però, un cop ha guanyat la carena, les vistes que hi ha valen la pena. El bosc i els conreus de cirerers s'alternen durant el recorregut.

A la primavera, amb la florida dels cirerers, el paisatge agafa un intens color blanc. Després, a l'estiu, amb la collita de les cireres, el camí és un no parar de pagesos baixant la seva desitjada fruita cap als mercats. El 24 de juny se celebra a Arenys de Munt la Fira de la Cirera d'en Roca.

- 0.00 Plaça de l'Església, 121 m.** Aneu riera amunt i gireu a la dreta pel carrer del rial Bellsollell. Passareu pel davant de l'edifici que alberga la biblioteca i l'oficina d'informació del Parc Natural del Montnegre-Corredor i el Museu de Fauna Vertebrada Jordi Puigduví.
- 0.03 Carretera de Sant Celoni a Arenys de Mar.** Travesseu-la i seguiu recte passant pel mig d'una zona industrial. Després de les últimes naus, el camí es converteix en un rial de sorra.

◀ *Cirerers florits
a la primavera*

- 0.07 *Revolt a la dreta, 148 m.*** Indicador a can Roig del Castell. El camí gira a la dreta, surt del rial i comença una forta pujada pel mig d'un bosc d'alzines i suros.
- 0.11 *Revolt a l'esquerra, 160 m.*** Perspectiva sobre can Bellsollell de la Torre (itinerari 32).
- 0.15 *Camps de cirerers d'en Roca.*** Aquesta varietat de cireres va ser introduïda a finals del segle XIX per dos germans minaires que es deien Roca de cognom i, a base d'empelts, aquest conreu es va escampar per tot el poble. Com que aquesta classe ningú no la coneixia, en varen dir «cirera d'en Roca», en honor als seus introductors.
- Ampli paisatge sobre la conca del rial Bellsollell i el turó del Fangar amb la torre de guaita.
- 0.22 *El camí*** entra de nou dins d'un bosc d'alzines.
- 0.26 *Cruïlla, 286 m.*** A la dreta, camí de can Sala de Dalt (itinerari 32 a la inversa) i de Canet per la Fontana i can Pauet (itinerari 33). Final del camí senyalitzat. Seguiu recte per un bosc de pins. Al final de la pineda apareixerà una tanca metàl·lica a la dreta del camí.
- 0.31 *Petit coll*** amb conreus de cirerers als dos cantons, 279 m. Partió d'aigües de les rieres de Canet i Vallalta. Perspectives sobre el Montseny i el mar. A l'esquerra, al costat d'unes canyes, s'inicia el camí del Fangar (itinerari 36). Continueu de front. Uns metres més endavant, el camí torna a entrar dins d'una pineda.
- 0.38 *Petita esplanada, 295 m.*** A l'esquerra surt la pista que porta a la masia de can Roig del Castell, convertida en casa de colònies. Continueu recte.
- 0.41 *Coll Safiguera. Bifurcació.*** A l'esquerra, camí cap a Sant Iscle de Vallalta. Continuem per la dreta. El camí deixa enrere l'última peça de cirerers, mig morts i abandonats, i entra dins d'un bosc de suros, anomenats «suros d'en Sala», amb alguns exemplars d'una grandària força notable.
- 0.45 *Cruïlla de camins.*** Es troba el GR-05 (marques blanques i vermelles) que va de Canet a Sant Martí

de Montnegre. A l'esquerra, el camí baixa a Sant Iscle. Continueu recte seguint els senyals del GR.

0.51 Bifurcació. A la dreta del camí hi ha el mirador de la Creu. Continueu de front en pujada.

0.53 La Creu de Canet, 287 m. Bastida sobre el turó de Pedracastell, la Creu de Canet és un magnífic mirador sobre el Montnegre, el Montseny i el mar. Cada primer de maig s'hi celebra un aplec.

L'actual creu de pedra és de l'any 1954 i en substitueix dues altres. La primera era de principis del segle XX, obra de Domènech i Montaner, i va caure per una ventada el 1925. Després se'n va aixecar una altra que fou derruïda el 1936.

31 CAMÍ DE CANET

- 48 min
- 3.900 m
- i. 121 m - c.m. 161 m - f. 60 m

Aproximació: des de la plaça de l'Església.

Aquest itinerari segueix l'antic camí que unia Arenys de Munt amb Canet. Un tram del principi d'aquest camí està bastant perdut i embardissat, cosa que obliga a fer una volta per la carretera i la urbanització L'Ajup.

El camí accedeix a Canet per la seva part alta, que ha sofert profundes transformacions. Extenses hortes s'han transformat en cases, carrers i accessos a l'autopista.

- 0.00 Plaça de l'Església, 121 m.** Sortiu riera avall passant per sota d'un pont de vianants fins arribar a l'entrada de la zona industrial.
- 0.05 Torrent d'en Puig.** Aneu cap a l'esquerra per la passera que creua la riera i, després, travesseu la carretera i seguïu avall per la vorera.
- 0.09 Rial de l'Horteta de ca l'Amar.** Final de la vorera i de la zona urbana. Entreu cap a dins del rial i, uns quants metres més amunt, trenqueu a la dreta al costat d'una alzina. Es passa pel mig d'unes hortes seguint l'antic camí.
- 0.12 Can Corbera, conegut popularment per can Boter, 101 m.** Masia de principis del segle XX, obra de l'arquitecte Enric Catà i Catà. La seva funció principal

ha estat la d'estiueig dels seus propietaris, però des de sempre ha mantingut la masoveria i l'explotació dels camps de conreu, que envolten la casa i que formen part del pla de la riera. Està prevista la urbanització d'una part dels terrenys. Continueu pel camí fins a arribar a un altre rial.

- 0.13 Rial de ca l'Amar.** Una paret al marge dret del rial protegeix els camps de conreu. Just en el lloc on comença aquesta paret continuava el camí de Canet, ara totalment impracticable. Baixeu rial avall cap a la dreta fins arribar a la carretera. Seguiu-la pel costat d'una paret.
- 0.15 Rial de can Campeny.** Travesseu-lo i seguiu pel carrer que entra a la urbanització L'Ajup pel costat de la gasolinera. Ràpidament el carrer comença a pujar.
- 0.20 Bifurcació.** A la dreta, el carrer de Llorenç Trias. Seguiu de front per l'ampla pista que surt de l'asfalt i continua pujant encaixonada entre parets de sorra.
- 0.23 Final de la pujada.** Just uns metres abans d'arribar-hi, a l'esquerra de la pista, apareix en forma d'un petit barranc embardissat i inaccessible l'antic camí que anava a Sant Iscle de Vallalta per la Plana d'en Sala. Més endavant, davant d'una escullera de pedres, a la dreta, continuava el camí cap a Arenys de Mar pel rial d'en Piteu. Continueu de pla per l'ampla pista-carretera. En alguns trams, el terreny és més vermellós a causa de la presència d'argila.
- 0.32 Rial d'en Botifarra o de les Comes d'en Sala.** La pista creua aquest rial i continua avall, ara flanquejada per canyers i tanques metàl·liques. A l'esquerra hi ha l'entrada a la masia Casa de Déu.
- 0.34 A l'esquerra,** entrada a la masia de ca l'Ocellet.
- 0.38 Pont de l'autopista.** A la dreta del pont, hi ha la boca d'entrada d'una mina amb una inscripció. A l'esquerra, la depuradora d'aigües residuals. Travesseu el pont.

Davant vostre teniu la casa de can Fassines, amb la torreta que sobresurt.

Un cop travessat el pont, continueu pel camí de l'esquerra que passa per diferents hortes. Fixeu-vos en una plantació de tarongers, conreu que antigament havia estat molt estès a Canet i als dos Arenys.

0.46 Pla d'en Sala. Convertit en un aparcament de caravanes. En aquesta esplanada, als anys setanta s'hi van celebrar les Sis Hores de Cançó i les Dotze Hores de Rock, esdeveniments musicals i reivindicatius.

0.48 Riera Gavarra, 60 m. Podeu tornar a Arenys de Munt pel camí de can Pauet (itinerari 33 a la inversa) o baixar fins a Canet per la riera canalitzada i cimentada.

32 RUTA DE LES MASIES

 1 h 16 min
 5.900 m
 i. 121 m - c.m. 286 m - f. 121 m

Aproximació: des de la plaça de l'Església.

L'itinerari està senyalitzat amb fites verdes de ferro i distintius de color marró.

Arenys de Munt és un poble molt ric en masies disperses per tot el terme, que han contribuït durant molts segles a la cohesió del territori.

L'itinerari descriu una ruta circular que passa per unes quantes d'aquestes masies i, per tant, té un interès històric, cultural i artístic. Un fet rellevant és que totes aquestes masies són habitades i els seus propietaris tenen una especial cura en la conservació dels edificis. Si les voleu visitar, caldrà que demaneu permís.

0.00 Plaça de l'Església, 121 m. Sortiu riera avall passant per sota d'un pont de vianants. Uns quants metres més avall, agafeu un pas soterrani que hi ha a mà esquerra per travessar la carretera i, després, continueu amunt pel rial Pasqual (no us confongueu amb el carrer de Pasqual que hi ha al costat). Situats a la placeta que hi ha a l'inici de l'avinguda de Sant Carles, gireu a la dreta per un carrer sense asfaltar. Senyal indicador de la ruta. Uns quants metres més endavant arribareu a la primera masia.

0.06 Can Mallol de la Torre, antigament can Pasqual, 124 m. Masia del segle XVI amb torre de defensa. Al

◀ Can Mallol de la Torre

llarg de la seva història, l'edifici ha sofert tota mena de transformacions. A la torre, cal destacar-hi la finestra inferior, on es pot apreciar un gravat a la pedra de la llinda. Es veu un petit dibuix de la primitiva masia. Continueu pel camí de sorra que surt del davant de la masia.

- 0.07 Rial de la Rectora.** Tireu a la dreta avall fins a arribar a la carretera d'Arenys de Mar a Sant Celoni. Continueu cap a l'esquerra per la vorera en direcció a Arenys de Mar.
- 0.12 Rial de l'Horteta de ca l'Amar.** Final de la vorera i de la zona urbana. Entreu cap a dins del rial i, uns quants metres més amunt, trenqueu a la dreta al costat d'una alzina. El camí passa entremig d'hortes. Aquest tram de camí formava part de l'antic camí de Canet.
- 0.14 Can Corbera, conegut popularment per can Boter, 101 m.** Masia de principis del segle XX, obra de l'arquitecte Enric Catà i Catà. La seva funció principal ha estat la d'estiueig dels seus propietaris, però des de sempre ha mantingut la masoveria i l'explotació dels camps de conreu, que envolten la casa i que formen part del pla de la riera. Està prevista la urbanització d'una part dels terrenys. Continueu pel camí fins a arribar a un altre rial.
- 0.15 Rial de ca l'Amar.** Una paret al marge dret del rial protegeix els camps de conreu. Just en el lloc on comença aquesta paret continuava el camí de Canet, ara totalment impracticable. Seguiu rial amunt. Després, la pista surt del rial i segueix cap a la dreta fins a ca l'Amar.
- 0.20 Ca l'Amar de la Torre, 125 m.** Aquesta masia, situada en un context rural i amb camps de conreu al seu voltant, és un clar exemple d'habitatge fortificat amb torre de defensa. Construïda al segle XVI, la torre, adossada a la masia, és de planta quadrada, formada per planta

baixa i tres pisos i acabada amb merlets. Damunt de la porta d'entrada, sobre la llinda, hi ha un escut de la família Amar fet amb pedra i on es veu una torre.

És una de les poques torres de defensa que ens queden al nostre poble.

La masia adossada al costat és de planta rectangular, planta baixa, pis i golfes. A l'entrada té un portal rodó de mig punt amb dovelles de pedra, igual que totes les altres obertures. En el pati hi ha el safareig amb la font. Seguiu pista amunt.

0.25 Camí d'accés a can Sala de Dalt. Una pista privada dóna accés a la portalada d'entrada d'aquesta imponent masia. Continueu pel camí de l'esquerra amb unes notables oliveres al costat.

0.29 Porta lateral de can Sala de Dalt, 174 m. Casa pairal del segle XVII, envoltada de la finca de conreu, d'acord amb el seu origen agrícola. Actualment, la casa presenta una estructura quadrangular de tres cossos, amb coberta a quatre vessants, igual que la torre mirador. La masia consta de planta baixa i dos pisos. A la planta baixa, hi destaca la gran porta de mig punt dovellada i les finestres amb llindes. Tot de pedra granítica. Cal destacar les reixes de ferro i la llinda de la finestra principal, on està gravada la data del 1629. Al costat esquerre de la masia s'hi construí una capella, actualment restaurada, on s'havia guardat la imatge de la Mare de Déu del Bon Tornar, molt invocada per la gent marinera. El conjunt de la masia i els edificis que l'envolten queden tancats per un mur que encercla el pati de la casa. A l'entrada del pati es pot veure l'era i una interessant pedra de molí per moldre les olives.

Seguiu el camí. A l'esquerra veureu un vell garrofer de formes capricioses.

0.36 Bifurcació. A la dreta surt l'antic camí que anava de Sant Iscle de Vallalta a Arenys de Mar pel rial d'en

Piteu. Actualment, la traça d'aquest camí està molt desdibuixada i cal iniciar-ne la recuperació per no perdre'l definitivament. Seguiu la pista amunt en direcció a la carena.

- 0.41 Plana d'en Sala, 236 m.** El camí arriba a una petita carena coberta d'un camp de conreu abandonat. Esplèndida vista sobre la serralada del Corredor, els Tres Turons, el Remei, la finca de can Jalpí i la línia de la costa. Continueu caminant pel costat de la plana.
- 0.52 Bifurcació, 273 m.** En un petit repetjó surt per la dreta la pista que entra dins d'una pineda i baixa cap a Canet per can Pauet (itinerari 33). Seguiu recte.
- 0.56 Camí de la Creu de Canet, 286 m.** Senyal indicador (itinerari 31). Seguiu per l'esquerra en baixada passant pels anomenats boscos de can Bellsollell intercalats amb conreus de cirerers.
- 1.08 Revolt a la dreta abans d'arribar al fons del rial, 160 m.** Des d'aquest punt teniu unes bones perspectives de can Bellsollell de la Torre i la pedrera al darrere. Can Bellsollell ja existia al segle XIII. L'actual edifici és del segle XVI, amb una torre de guaita de planta quadrada, fortificada amb merlets escalonats i refets a finals del segle XIX. Tot el conjunt s'ha reformat i modificat nombroses vegades. A la part baixa de la torre hi ha una capella amb portal d'estil renaixentista, ben motllurada, i un retaule renaixentista dedicat a Sant Antoni Abad, patró de la capella. A l'interior de la masia es conserva un arxiu privat que conté les memòries de cinc generacions d'hereus, que abasta des del 1666 fins al 1838 i que són un valuós testimoni de la vida quotidiana de la masia i de tot el poble d'Arenys de Munt.
Seguiu pista avall fins a arribar al rial.
- 1.11 Rial.** Gireu a l'esquerra i travesseu la zona industrial fins a arribar a la carretera de Sant Celoni.
- 1.13 Carretera de Sant Celoni.** Travesseu-la. A l'altre cantó a la dreta, hi ha l'edifici que alberga la biblioteca

i el centre d'informació del Parc Natural del Montnegre-Corredor i el Museu de Fauna Vertebrada Jordi Puigduví.

1.14 Riera. Aneu cap a l'esquerra.

1.16 Plaça de l'Església, 121 m.

▲ *Plana d'en Sala*

33 CAMÍ A CANET per la Fontana i can Pauet

- 58 min
- 4.900 m
- i. 121 m - c.m. 286 m - f. 60 m

Aproximació: des de la plaça de l'Església.

Una part del recorregut està senyalitzat amb fites verdes de ferro i distintius de color marró i coincideix amb l'itinerari 32 a la inversa.

Itinerari que ressegueix un camí que comunica els municipis de Canet i Arenys de Munt per la serra dels Termes. Un cop superada la carena d'aquesta serra, el camí baixa pel vessant que aboca les seves aigües a la riera de Canet. Tot aquest vessant va ser motiu d'un plet per la línia del terme entre els municipis de Canet i Arenys de Munt. Després d'un llarg procés, el litigi es va resoldre a favor d'Arenys de Munt l'any 1954. En conseqüència, les masies de can Pauet i can Corbera han de resoldre els tràmits administratius a l'Ajuntament d'Arenys de Munt.

- 0.00 Plaça de l'Església, 121 m.** Aneu riera amunt i gireu a la dreta pel rial Bellsollell. Passareu pel davant de l'edifici que alberga la biblioteca i l'oficina d'informació del Parc Natural del Montnegre-Corredor.
- 0.03 Carretera de Sant Celoni a Arenys de Mar.** Travesseu-la i seguiu recte passant pel mig d'una zona industrial. Després de les últimes naus, el camí es converteix en un rial de sorra.
- 0.07 Revolt a la dreta, 148 m.** Indicador a can Roig del Castell. El camí gira a la dreta, surt del rial i comença una forta pujada pel mig d'un bosc d'alzines i suros.

- 0.11 *Revolt a l'esquerra, 160 m.*** Perspectiva sobre can Bellsollell de la Torre (itinerari 32)
- 0.15 *Camps de cirerers d'en Roca.*** Aquesta varietat de cireres va ser introduïda a finals del segle XIX per dos germans minaires que es deien Roca de cognom i, a base d'empelts, aquest conreu es va escampar per tot el poble. Com que aquesta classe ningú no la coneixia, li varen dir «cirera d'en Roca», en honor als seus introductors.
- Ampli paisatge sobre la conca del rial Bellsollell. El turó del Fangar, amb la torre de guaita, queda a la vostra dreta.
- 0.22 *El camí*** entra de nou dins d'un bosc d'alzines.
- 0.26 *Cruïlla, 286 m.*** Deixeu la pista que de front va a la Creu de Canet (itinerari 30) i gireu a la dreta cap a can Sala de Dalt (itinerari 32 a la inversa). El camí entra dins d'un bosc de pins.
- 0.31 *Bifurcació, 273 m.*** Final de les fites verdes. Deixeu la pista per on anàveu i gireu a l'esquerra per un camí que entra dins d'una pineda de pi pinyoner senyalitzat amb una fita de fusta. Ràpidament comença una forta baixada.
- 0.33 *Font de la Fontana.*** A l'esquerra del camí trobareu un indicador i l'inici d'un caminet que baixa fins a la font. Tot l'entorn va ser netejat per un grup de voluntaris de Canet de Mar i Arenys de Munt l'any 2004. L'aigua brolla per un esquei, omple una petita bassa arran de terra i va cap a un safareig. Sortiu pel davant del safareig i seguïu un corriol que passa pel mig de les antigues feixes embardissades. Gireu a la dreta i aneu a recuperar el camí que havíeu deixat per anar a la font.
- 0.35 *Torrent de can Pauet, 200 m.*** Plantació d'eucaliptus enmig de pins alts i estrets. El camí entra dins del torrent flanquejat per un espès canyer que forma una fosca galeria.

▲ *Masoveria de can Pauet*

- 0.39 Bifurcació, 166 m.** Per l'esquerra surt el camí d'accés a la masia de can Corbera, situada uns quants metres més amunt. Seguiu per la dreta rial avall.
- 0.40 Masoveria de can Pauet,** a l'esquerra del rial. Observeu la seva façana amb ornaments ceràmics. Una mica més avall, a la dreta, s'alça la torre de can Pauet, d'estil modernista. El camí continua rial avall, el qual es va eixamplant amb la incorporació de nous afluents fins a transformar-se finalment en la riera Gavarra. Tots els rials que s'incorporen pel marge dret neixen dins del terme d'Arenys de Munt. Fixeu-vos en les diferents tècniques que s'han fet servir per aguantar els mots dels rials: grosses alzines plantades en filera, canyers i altes parets de pedra. Tot amb l'objectiu de protegir els camps de conreu de les rierades.
- 0.51 Inici de la canalització de la riera Gavarra** i del

polígon industrial. A partir d'aquest punt totes les actuacions urbanitzadores han prioritzat el trànsit rodat. Seguiu carretera avall per dins el polígon tot creuant dues rotondes fins arribar a l'entrada de l'autopista.

- 0.54 Rotonda d'entrada a l'autopista.** Travesseu-la i passeu per sota el pont amb molta precaució, ja que no hi ha cap pas habilitat per a vianants. Un cop superat el pont, seguiu per un caminet que hi ha al costat dret de la carretera, gireu a la dreta i trobareu uns esglaons que baixen a la riera. Seguiu-la avall. Una altra opció és entrar dins la riera canalitzada des del seu inici al principi del polígon i seguir-la avall. Hi ha trams en què la riera està canalitzada a cel obert i altres en què està coberta
- 0.58 Camí d'Arenys de Munt, 60 m.** A la dreta, al costat d'una paret, s'inicia el camí que torna a Arenys de Munt per la gasolinera (itinerari 31 a la inversa).

▲ Cartell informatiu de la Fontana

34 CAMI DE CAN MONTALT

- 21 min
- 1.500 m
- i. 296 m - f. 390 m

Aproximació: per l'itinerari 22.

En cotxe, per la carretera BV-5031 d'Arenys de Munt a Sant Vicenç de Montalt fins al coll del Pollastre.

El camí de can Montalt era l'ancestral via que enllaçava Arenys de Munt amb Sant Vicenç de Montalt i Sant Andreu de Llavaneres i per aquest motiu tenia la categoria de camí ral.

El camí costea el cantó solell dels Tres Turons i passa arran de la masia de can Montalt. El recorregut, un cop superat el coll del Pollastre, es manté sense gaires desnivells a una altitud constant al voltant dels 400 m. La primera part del camí ha quedat transformada en carrers de la urbanització Tres Turons. Després el camí s'endinsa al bosc fins enllaçar amb el camí de la Pedra de la Ferradura. Aquest últim tram, després de molt temps d'abandonament, va ser recuperat i senyalitzat amb fites verdes l'any 2005 per un grup de voluntaris.

- 0.00 Carrer dels Pins, 296 m.** Bifurcació. A la dreta, pel costat d'una barana de fusta i una fita de ferro, surt el camí que puja cap al Corral d'en Forn (itinerari 22). Deixeu-lo i seguiu de front en pujada. Uns metres més endavant deixeu a la dreta un altre carrer de la urbanització que també fa una forta pujada i continueu recte per l'avinguda Santa Rosa dels Pins.
- 0.02 Petite placeta de sorra, 324 m.** A l'esquerra continua la urbanització i a la dreta una pista porta, en

menys d'un minut, a Santa Rosa del Pins, esplanada envoltada de xiprers situada a sobre mateix. Seguiu de front per un camí que surt de la placeta i passa pel costat d'una fita verda de ferro i una casa amb una torre cilíndrica adossada. El camí entra dins una pineda, però després la vegetació es torna més variada, amb algun garrofer espars i restes d'antics conreus.

- 0.09 Roure de quatre besses.** Abans d'un revolt a l'esquerra es troba aquest arbre singular. Uns metres més endavant, per la dreta i dins el bosc de suros, apareixen unes parets de pedra seca, tècnica de construcció amb la que s'encaixaven en sec, sense morter, pedres que es trobaven en el mateix terreny. Servien per aguantar els marges de les migrades feixes pel conreu de la vinya.
- 0.11 Xaragall.** Esvoranc al camí sota una línia d'alta tensió provocat per la circulació de motos. El corriol torna a entrar al bosc. Poc després pren dimensions d'una pista forestal.
- 0.13 Bifurcació.** Deixeu un trencant a l'esquerra que baixa cap a la carretera de Sant Vicenç de Montalt i continueu de front en lleugera pujada.
- 0.17 Bosc.** El camí entra dins un bosc espès format per alzines sureres i arbustos.
- 0.19 Camí que baixa cap a una torre d'alta tensió.** Travesseu-lo i seguiu recte per enmig dels pins.
- 0.21 Cruïlla.** Camí que baixa de la Pedra de la Ferradura, 389 m (itinerari 17). Uns metres més endavant es troba una pista força ampla. A l'esquerra es baixa cap al veïnat de Torrentbò seguint l'itinerari 17, i a la dreta, de pla, segueix el camí ral cap a la masia de can Montalt i els pobles veïns de Sant Vicenç de Montalt i Sant Andreu de Llavaneres. Trobareu una cadena i després una tanca metàl·lica abans d'arribar a la masia, que barren incomprendiblement aquest antic camí.

▲ *Camí de can Montalt*

▲ *Far de can Jalpi*

35 PINEDA DE CAN JALPI

- 26 min
- 1.650 m
- i. 95 m - f. 230 m

Aproximació: per l'itinerari 27.

En cotxe fins a l'aparcament del Parc de can Jalpi.

La pineda de can Jalpi és una de les superfícies forestals més extenses de la meitat sud del municipi. Part de la superfície és actualment zona verda municipal. El bosc és travessat per un camí que connecta el castell amb el camí del Remei.

Les pinedes de pi pinyoner han jugat un paper molt important a l'hora de fixar els sòls d'antigues vinyes i prevenir l'erosió. La de can Jalpi és una pineda densa amb molts arbres vells, que predominen sobre el bosc d'alzines i sureres, i amb algun roure que poc a poc es regenera.

0.00 Avinguda d'accés al castell Jalpi, 95 m. Pugeu per l'avinguda dels Plàtans que dona accés a l'entrada del castell Jalpi. Davant de la porta, preneu el camí que surt per la dreta tot fent un gir de 180°. Després d'un altre revolt, passareu per darrera del castell.

0.03 Bifurcació. Entre els dos camins s'aixeca un xiprer. Seguiu pel camí de la dreta, recte amunt. Uns metres més endavant trobareu una altra bifurcació. El camí de la dreta porta fins al far, fora ja d'aquest itinerari. Seguiu endavant pel mig de la pineda, on veureu un sotabosc d'alzines que de mica en mica van despla-

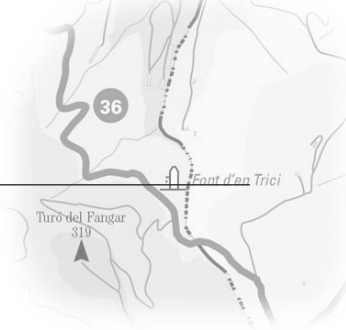
çant els pins. Entremig encara es pot veure algun vell garrofer testimoni d'un conreu que havia estat molt important. Poc a poc, es va guanyant altitud.

- 0.08 Pont de pedra sobre el torrent, 145 m.** Indret agradable i tranquil enmig d'unes notables alzines. Un cop passat el pont, el camí continua per sobre la pedrera i pel mig de la pineda tot fent ziga-zagues amb girs successius a dreta i esquerra.
- 0.12 Gir a la dreta.** Deixeu un camí que surt de front i travessa un petit torrent i continueu pel camí principal tot fent més revolts a esquerra i a dreta. Al final, el camí fa una pujada.
- 0.20 Límit superior del bosc, 205 m.** Seguiu recte amunt pel mig d'una brolla amb un incipient alzinar.
- 0.23 Camí del Remei, 230 m.** Fita verda de ferro. Vista panoràmica sobre la riera d'Arenys. En aquest indret, el Maresme agafa tota la seva força amb la unió del mar, la plana costanera i la serralada. També es pot veure el petit veïnat format per les masies de can Fortuny, situada a sobre vostre a la dreta, i seguidament can Vives i can Catà de Dalt.

Des d'aquí podeu anar a:

- per l'esquerra cap al Remei (itinerari 26) i per la dreta cap a Arenys de Munt (itinerari 26 a la inversa)

36 CAMI DEL FANGAR

- 20 min
- 1.700 m
- i. 279 m - f. 177 m

Aproximació: pels itineraris 30, 32 i 33.

Camí que travessa el paratge conegut com el Fangar i que uneix la carena de la serralada litoral amb el vessant que aboca les seves aigües a la riera Vallalta.

El camí havia estat des de sempre un recorregut d'anar i venir de pagesos i jornalers per anar a treballar les vinyes. El seu esforç va estar dedicat principalment als cirerers, ja que el Fangar és un dels racons d'Arenys de Munt on aquest conreu és més antic.

Com d'altres, el camí també havia fet la funció de comunicació entre els diferents veïnats arenyencs i també entre pobles com Canet de Mar i Sant Iscle de Vallalta.

0.00 Senyal indicador, 286 m. Cruïlla dels itineraris 30, 32 i 33. A la dreta surt el camí que va cap a can Sala de Dalt (itinerari 32 a la inversa) i cap a Canet per la Fontana i can Pauet (itinerari 33). Seguiu recte en direcció a la Creu de Canet per un bosc de pins. Al final de la pineda trobareu una tanca metàl·lica a la dreta del camí.

0.04 Petit coll amb conreus de cirerers als dos cantons, 279 m. Partió d'aigües de les rieres de Canet i Vallalta. Perspectives sobre el Montseny i el mar. A l'esquerra, al costat d'unes canyes, s'inicia el camí del Fangar. Deixeu la pista i entreu dins uns camps de

cirerers tot fent una baixada. Després travesseu un petit bosc i sortireu a un hort.

0.07 Hort d'en Trici. A mà dreta, després d'haver creuat la capçalera d'un torrent, es troben uns cirerers bords. Seguiu per la dreta per una pista ampla. Uns metres més endavant, a la dreta de la pista, hi ha un petit corriol que porta a la Font d'en Trici, difícil de trobar degut a que va quedar mig colgada de pedres quan es va eixamplar el camí amb màquines excavadores. Al davant de la font hi ha una pedra que fa de taula i un safareig abandonat, tot envoltat d'una característica vegetació de ribera. Continueu pista avall. El torrent que queda a la dreta és la partió, des de fa molts segles, dels termes municipals de Sant Iscle de Vallalta i Arenys de Munt.

00.14 Clariana al bosc. Des de aquí es pot veure la vall de la Vallalta, amb el Montnegre al fons i les carenes costaneres. El camí torna a entrar dins el bosc.

00.18 Cadena. Travesseu-la i seguiu avall deixant-ne una altra a la esquerra.

00.20 Carretera de Sant Iscle, 177 m. A l'esquerra del camí, abans d'arribar a la carretera, hi ha l'accés a un pou de registre d'una mina d'aigua que té una cúpula folrada amb un trencadís de rajola. A l'altre cantó de la carretera hi ha la masia de ca l'Oliver, reformada i rehabilitada. El llinatge Oliver, desaparegut fa molts anys, era un dels més antics d'Arenys de Munt.

Des de aquí podeu anar:

- per la dreta cap al sot d'Oradella (itinerari 1) i per l'esquerra per anar a buscar els inicis dels itineraris 2 i 3

▲ *Camí del Fangar*

EXCURSIONSTRADICIONALS

DES DE LA CASA NOVA...

...a Vallgorguina per can Saleres i can Burget: sortiu de la Casa Nova per la pista que comença a baixar a ran de feixa. Aneu sempre avall per un pendent força pronunciat. Passareu pel costat de les masies de can Saleres i can Burget que us queden a l'esquerra. Després, la pista baixa paral·lela a un torrent que queda a la dreta. Arribareu a Vallgorguina pel camp de futbol. Total, una mitja hora.

...a les fonts de la Figuerassa i del Perdigot: sortiu del costat de la masia per la pista que passa per la carena entre les feixes. Quan arribeu a la trifurcació, agafeu el camí de la dreta. El camí és ample, planer i ben marcat pel mig d'un bosc variat i espès. Una curiositat que es pot veure des d'alguns punts del recorregut són dos pins de color groc que destaquen de la pineda del vessant oposat del que camineu. La gent del país els coneix com el pi florit. En uns vint minuts s'arriba a la font de la Figuerassa, situada a l'esquerra del camí i una mica enlairada. En el seu entorn s'hi troba una petita figuera i plàtans. Camí enllà, a mà dreta queda una bassa d'emmagatzematge d'aigua per als bombers i, després, s'arriba a la font del Perdigot.

...al Corredor: sortiu de la Casa Nova cap al Pi de Buac per l'itinerari I I. Quan arribeu a la bifurcació que hi ha el pi, seguiu un centenar de metres de front i deixeu a l'esquerra el camí que va a Rupit. Arribareu a una pista que prové de Rupit. Seguiu-la a la dreta. En la propera bifurcació aneu cap a la dreta per una pista de nova construcció. Altre cop a la dreta a la bifurcació següent. Més endavant deixeu la pista principal i pugeu cap a la dreta per un corriol força pedregós i costerut, conegut com els Misteris. S'arriba a un petit replà. Aneu cap a l'esquerra i continueu pujant recte amunt fins que trobeu la pista que prové de Vallgorguina, molt a prop del santuari. Total, una mica més de mitja hora des de la Casa Nova.

DES DE LA CREU DE RUPIT...

- ...**a *Canyamars***: des del davant de la creu de ferro, sortiu per la pista que baixa pel costat de la paret de la finca de Rupit. Aquesta pista va tota l'estona paral·lela a la riera de Canyamars, primer per la seva dreta i després per l'esquerra. Es passa per les masies de can Pau de la Rosa, can Cot, can Mateu Ros, can Xerric i els lledoners d'en Roca. Després, deu minuts abans d'arribar al poble de Canyamars, s'arriba al Pou de Glaç i, finalment, a Canyamars. Tot plegat, una hora, aproximadament.
- ...**a la font del Mal Pas**: des del davant de la creu de ferro aneu per l'ampla pista en direcció a la Pedra de la Ferradura. Sense deixar aquesta pista arribareu en vint minuts a la font del Mal Pas, situada a l'esquerra del camí, entremig de dos plàtans i un monumental pollancre. A l'altre cantó de la pista hi ha un cobert amb una taula i bancs per poder-hi menjar.
- ...**al Corredor pels suros d'en Burget**: aneu en direcció a la Casa Nova per l'itinerari 11 a la inversa. Quan arribeu a una petita plaça amb un suro al mig (reunió dels itineraris 11 i 12 a la inversa), seguiu per la pista de l'esquerra pel mig d'una sureda en explotació. En onze minuts arribareu a una bifurcació. El camí que prové de la dreta ve del Pi de Buac (itinerari 11). Seguiu endavant i aneu cap a la dreta en la propera bifurcació per una pista de nova construcció. Altre cop a la dreta a la bifurcació següent. Més endavant, deixeu la pista principal i pugeu cap a la dreta per un corriol força pedregós i costerut, conegut com els Misteris. S'arriba a un petit replà. Aneu cap a l'esquerra i continueu pujant recte amunt fins que trobeu la pista que prové de Vallgorguina, molt a prop del santuari. Total, uns tres quarts d' hora des de Rupit.

Font de la Figuerassa ►

BIBLIOGRAFIA

- ARTIGAS, M.; BARTOLÓ, M.D.; ROCA, L.; VILARÓ, G. *Carta arqueològica d'Arenys de Mar, Arenys de Munt, Caldes d'Estrac i Sant Iscle de Vallalta*. Arenys de Munt, 1997.
- Autors diversos. *Parc Natural Corredor Montnegre. Excursions senyalitzades*. Coneguem l'entorn d'Arenys de Munt (I i II). Diputació de Barcelona.
- CASADEMUNT I ROSSELL, J. *Els camins veïnals d'Arenys de Munt*. La Boia Negra, 4. Arenys de Munt, 1990.
- COLL, C.; SINTAS, F. *Els fondos d'Arenys de Munt*. Arenys de Mar, 2000.
- FONFRIA, C.; OLLER, M.; RODRÍGUEZ, J.L. *Les fonts naturals d'Arenys de Munt*. La Boia Negra, 6. Arenys de Munt, 1992.
- FORN I SALVÀ, F. *Petita història d'Arenys de Munt*. Arenys de Mar: Llibreria «El Setciències», 1999.
- MORA, J.; RIERA, J.M. *Els arbres monumentals i d'anomenada de Vallgorguina*. Associació Cultural Vallgorguina, 1991.
- SIMÓN I TARRÉS, A. *Pagesos, capellans i industrials de la Marina de la Selva*. Ed. Curial. Barcelona, 1993.

Mapes

- *El Corredor* 1:25.000. Editorial Alpina, 1986.
- *Montnegre* 1:25.000. Editorial Alpina, 1991.
- *Mapa Topogràfic de Catalunya* 1:5.000, fulls 394-1-2, 394-1-3, 394-1-4, 394-2-2, 394-2-3, 394-2-4, 394-2-5, 394-3-4. Institut Cartogràfic de Catalunya.
- *Amillament d'Arenys de Munt*, 1862. Plànols parcel·laris Seccions de la A a la M. Arxiu Històric Municipal d'Arenys de Munt.

Donar a conèixer l'entorn d'Arenys de Munt a partir de 36 itineraris és l'objectiu del llibre *Passejades a peu per Arenys de Munt*, escrit pels arenyencs Gaspar Casals i Jordi Rossell. Ara us presentem una segona edició ampliada i millorada.

Itineraris per fer a peu, que recorren per camins, fondos i paratges que ens porten a la descoberta dels nostres paisatges, del nostre patrimoni natural i cultural.

Una bona ocasió per a reconsiderar l'interès de valorar i conservar allò que és nostre i ens identifica.